IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 30.1.2019
COM(2019) 22 final

Dokument ta' Riflessjoni

Lejn Ewropa Sostenibbli sal-2030

MT MT

Contents

Daħla tal-Ewwel Viċi President Timmermans u tal-Viċi President Katainen 2

1 Żvilupp sostenibbli li jtejjeb l-għajxien tan-nies: Il-vantaġġi kompetittivi tal-Ewropa..... 3

2 L-UE u l-isfidi globali li rridu nindirizzaw.. 8

3 Lejn Ewropa sostenibbli sal-2030... 15

3.1 Fondazzjonijiet politiċi għal futur sostenibbli 17

3.1.1 Minn ekonomija lineari għal ekonomija ċirkolari... 18

3.1.2 Is-sostenibbiltà mill-għalqa sal-platt 20

3.1.3 Enerġija, bini u mobilità għall-futur... 22

3.1.4 Tiġi żgurata tranżizzjoni soċjalment ġusta... 25

3.2 Faċilitaturi orizzontali għat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà.............................. 28

3.2.1 L-edukazzjoni, ix-xjenza, it-teknoloġija, ir-riċerka, l-innovazzjoni u d-diġitalizzazzjoni 28

3.2.2 Il-finanzi, l-ipprezzar, it-tassazzjoni u l-kompetizzjoni 30

3.2.3 Imġiba responsabbli tan-negozju, responsabbiltà soċjali korporattiva u mudelli ta' negozju ġodda 34

3.2.4 Kummerċ miftuħ u bbażat fuq ir-regoli 36

3.2.5 Governanza u l-iżgurar ta' koerenza politika fil-livelli kollha........................... 37

4 L-UE bħala entità bi rwol globali ta' innovazzjoni fl-iżvilupp sostenibbli 39

5 Xenarji għall-futur 41

Daħla tal-Ewwel Viċi President Timmermans u tal-Viċi President Katainen

Bħala Ewropej għandna nkunu kburin bil-kisbiet tagħna. Permezz tal-integrazzjoni u l-kooperazzjoni mill-qrib ħloqna ġid bla preċedent, standards soċjali għoljin u opportunitajiet kbar għaċ-ċittadini tagħna. Ankrajna l-prinċipji komuni tagħna u l-valuri tad-demokrazija, tad-drittijiet tal-bniedem u tal-istat tad-dritt fit-Trattati tagħna u bnejna Unjoni Ewropea, sħiħa u ħielsa.

Dan is-suċċess inkiseb għaliex l-Ewropej huma ambizzjużi. Il-kultura demokratika b'saħħitha tagħna twassal għal dibattiti ħorox, u hekk għandu jkun. Għaliex dan mhuwiex iż-żmien li nistrieħu fuq is-suċċessi tagħna u nħallu l-istorja tterraq għal rasha. Il-ħtieġa li ntejbu l-istandards tal-għajxien tal-Ewropej kollha, li nħarsu, niddefendu u nagħtu s-setgħa liċ-ċittadini, li nsaħħu s-sigurtà tan-nies mid-diversi theddid, kemm jekk jiġi mit-terroriżmu jew mit-tibdil fil-klima, ma tieqaf qatt.

Id-dinja il-ħin kollu tinbidel u bħalissa ninsabu qalb ir-raba' rivoluzzjoni industrijali. Kollox qiegħed jinbidel għal kulħadd. Jekk nistħajlu mod ieħor inkunu qegħdin nabbandunaw is-sens komun. Il-kwistjoni hija dwar jekk aħniex vittmi tal-bidla, jew jekk aħniex lesti nħaddnuha u niggwidawha. L-Ewropej qegħdin iħabbtu wiċċhom ma' sfidi urġenti bħad-degradazzjoni ambjentali u t-tibdil fil-klima, it-tranżizzjoni demografika, il-migrazzjoni, l-inugwaljanza u l-pressjoni fuq il-finanzi pubbliċi. Iċ-ċittadini jinsabu inkwetati dwar il-ġejjieni tagħhom u ta' uliedhom. Qegħdin nagħmlu ħsara ekoloġika li qiegħda taffettwa kollox. Il-ġenerazzjonijiet ġejjiena se jkollhom iħabbtu wiċċhom ma' din is-sitwazzjoni, li xejn mhu se tkun tajba għalihom jekk ma nsaħħux l-azzjoni biex nirranġawha.

Huwa d-dmir tal-Unjoni Ewropea li sservi lill-Ewropej u mhux bil-kontra. L-Unjoni Ewropea trid tgħin lin-nies jirrealizzaw l-aspirazzjonijiet tagħhom u tindirizza t-tħassib tagħhom minnufih u b'mod effettiv. Kollox jibda billi naraw x'inhu sejjer ħażin u nħarsu f'wiċċ ir-realtà u lejn il-fatti li ħadd ma jista' jiċħadhom. Madankollu dawn il-fatti ma għandhomx jimlewna bit-tħassib u l-biża', iżda jispirawna biex nieħdu azzjoni.

Bosta minn dan it-tħassib huwa marbut mal-isfidi li jmorru lil hinn mill-fruntieri u li jheddu l-impjiegi tagħna,il-prosperità, il-livell ta' għajxien, il-libertà u s-saħħa tagħna. L-ebda stat jew nazzjon ma jista' jindirizza dawn l-isfidi b'mod effettiv għal rasu. Għandna bżonn id-daqs tal-Unjoni Ewropea li, meta tkun magħquda u determinata - hija forza globali li trid tittieħed bis-serjetà. Madankollu, fl-aħħar mill-aħħar id-daqs biss mhuwiex se jkun biżżejjed; neħtieġu aġenda b'impatt globali, u din l-aġenda tieħu l-aħjar sura fis-17-il Għan ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs) li 193 stat, fosthom l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħhom, ikkommettew ruħhom li jilħqu. Dawn l-SDGs huma t-triq li permezz tagħha se negħlbu l-isfidi li qed niffaċċjaw, filwaqt li ntejbu l-ħabitat, l-ekonomija u l-ħajja tagħna.

L-iżvilupp sostenibbli huwa kwistjoni kumplessa, iżda fir-realta' huwa kunċett sempliċi: niżguraw li t-tkabbir ekonomiku tagħna jippermettilna li nibnu mudell li jipproduċi riżultati ekwi għall-umanità kollha kemm hi; u li niżguraw li l-bniedem ma jużax aktar riżorsi milli tista' tagħtina d-Dinja. Dan ifisser li jeħtiġilna nimmodernizzaw l-ekonomija tagħna sabiex tibda tħaddan mudelli ta' konsum u produzzjoni sostenibbli, nirranġaw l-

iżbilanċi fis-sistema tal-ikel tagħna u npoġġu l-mod li bih nipproduċu u nużaw l-enerġija u l-mod li niddisinjaw il-binjiet tagħna fuq xejra sostenibbli. Biex nagħmlu dan irridu nadattaw ix-xjenza, il-finanzjament, it-tassazzjoni u l-governanza tagħna għall-ksib tal-SDGs.

Din mhijiex kwistjoni ta' xellug jew lemin, hija kwistjoni ta' tajjeb jew ħażin. Fortunatament l-Unjoni Ewropea diġà qiegħda fit-triq it-tajba minħabba l-vantaġġi kompetittivi qawwijin tagħha. L-Ewropa żviluppat uħud mill-ogħla standards ambjentali fid-dinja, daħħlet fis-seħħ politiki ambizzjużi dwar il-klima, u appoġġat il-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima. Permezz tal-politiki esterni u l-aġenda kummerċjali trasparenti msejsa fuq ir-regoli l-Unjoni Ewropea kkondividiet soluzzjonijiet sostenibbli ma' pajjiżi terzi wkoll.

Is-sisien tal-Unjoni Ewropea nbnew fuq il-premessa li, fil-kliem elokwenti li lissen Robert Schuman 70 sena ilu, "il-paċi fid-dinja ma tistax titħares mingħajr ma jsiru sforzi kreattivi proporzjonali għall-perikli li jhedduha". Illum, mal-kliem "paċi fid-dinja" nistgħu nżidu l-benesseri u s-sopravivenza tan-nies tagħna".

L-aġenda tas-sostenibbiltà hija aġenda pożittiva - tikkonċerna l-għoti ta' ħajja aħjar lin-nies. L-Ewropa hija armata sew biex tiġġieled l-akbar sfida. Flimkien jirnexxielna. Neħtieġu l-impenn ta' kulħadd u r-rieda politika biex naslu. Filwaqt li oħrajn jinħbew, l-Ewropa issa trid timxi 'l quddiem, ittejjeb il-kompetittività tagħha, tinvesti fit-tkabbir sostenibbli u twitti t-triq għall-bqija tad-dinja.

Mhuwiex biżżejjed li jkollna viżjoni iżda jeħtiġilna wkoll naqblu fuq mod konkret dwar kif se naslu fid-destinazzjoni tagħna. Dan id-Dokument ta' Riflessjoni huwa l-kontribut tagħna għal dan id-dibattitu.

Ma konniex inkunu kapaċi niffinalizzawh mingħajr il-kontribut imprezzabbli tal-partijiet ikkonċernati Ewropej. Is-soċjetà ċivili, is-settur privat u l-akkademja huma parti minn dan id-dibattitu. Il-Pjattaforma ta' Livell Għoli ta' Bosta Partijiet dwar l-SDGs, li nħolqot mill-Kummissjoni Ewropea fl-2017, kienet eżerċizzju pożittiv ferm għat-tlaqqigħ ta' ideat trażversali.

Il-kwistjonijiet li jitqajmu f'dan id-dokument huma maħsuba li jinformaw id-dibattitu fost iċ-ċittadini, il-partijiet ikkonċernati, il-gvernijiet u l-istituzzjonijiet fix-xhur li ġejjin, bil-għan li jnebbħu d-dibattitu dwar il-ġejjieni tal-Ewropa, it-tħejjija tal-Aġenda Strateġika tal-Unjoni Ewropea 2019-2024, u l-prijoritajiet tal-Kummissjoni Ewropea li jmiss.

1 Żvilupp sostenibbli li jtejjeb l-għajxien tan-nies: Il-vantaġġi kompetittivi tal-Ewropa

F'Settembru tal-2015, fl-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti bosta pajjiżi madwar id-dinja kkommettew ruħhom favur l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli (l-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti) u s-17-il Għan ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs), u qablu dwar "azzjoni

konkreta għan-nies u għad-dinja"[1]. Il-mexxejja tad-dinja kkommettew ruħhom li jtemmu l-faqar, iħarsu d-dinja u jiżguraw li l-popli kollha jgawdu l-paċi u l-prosperità. L-SDGs, flimkien mal-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima, huma l-pjan direzzjonali għal dinja aħjar u għall-qafas globali għal kooperazzjoni internazzjonali dwar l-iżvilupp sostenibbli u d-dimensjonijiet ekonomiċi, soċjali, ambjentali u ta' governanza tiegħu. L-UE kienet minn ta' quddiem nett fl-appoġġ tagħha għall-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti u fl-aħħar ikkommettiet ruħha li timplimentahom.

L-iżvilupp sostenibbli – l-iżvilupp li jaqdi l-ħtiġijiet tal-ġenerazzjonijiet ta' issa mingħajr ma jikkompromettix l-kapaċità tal-ġenerazzjonijiet ġejjiena li jaqdu ħtiġijiethom – jinsab fil-qalba tal-proġett Ewropew. L-integrazzjoni Ewropea u l-politiki tal-UE għenuna negħlbu l-faqar u l-ġuħ ta' wara l-gwerra, u ħolqu spazju ta' libertà u demokrazija fejn iċ-ċittadini Ewropej setgħu jilħqu livelli ta' prosperità u benesseri mingħajr preċedent.

L-UE ħabirket mingħajr heda għal soċjetajiet inklużivi mibnija fuq id-demokrazija u l-istat tad-dritt, kif inhu rifless fl-Artikolu 2 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea.[2] L-istandards soċjali u tas-saħħa tal-UE huma fost l-aktar ambizzjużi fid-dinja u l-Ewropa hija kontinent bl-itwal stennija tal-għomor. L-ekonomija soċjali tas-suq tagħna ġġenerat il-prosperità u pprovdiet is-sigurtà grazzi għal sistemi ta' protezzjoni soċjali b'saħħithom. L-investimenti konsiderevoli li saru fir-riċerka u fl-innovazzjoni xprunaw teknoloġiji u mudelli tal-produzzjoni ġodda li ppermettew użu ta' riżorsi aktar sostenibbli u l-adozzjoni ta' soluzzjonijiet diġitali. Baġits b'saħħithom u ekonomiji moderni huma essenzjali; il-progress li sar għal politiki fiskali u riforma strutturali tajbin naqqsu l-livelli tad-dejn u stimulaw il-ħolqien tax-xogħol. Fit-tielet tliet xhur tal-2018 ir-rata ta' impjieg tal-persuni bejn l-20 u l-64 sena telgħet għal 73.5 %, l-ogħla livell li qatt intlaħaq fl-UE. Dan ħalla impatt pożittiv fuq il-produttività u t-tkabbir fl-Ewropa. Għalkemm għad fadal diskrepanzi ekonomiċi, soċjali u territorjali bejn l-Istati Membri u bejn ir-reġjuni differenti,[3] il-politika ta' koeżjoni tal-UE għenitna nikbru u nnaqqsu dawn id-diskrepanzi madwar il-kontinent (konverġenza 'l fuq). Barra minn hekk, l-UE stabbilixxiet uħud mill-ogħla standards soċjali u ambjentali, daħħlet fis-seħħ uħud mill-aktar politiki ambizzjużi għall-ħarsien tas-saħħa tal-bniedem u saret promotur tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima. L-Istati Membri tal-UE kisbu progress notevoli f'bosta oqsma tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti u b'riżultat ta' dan l-UE hija waħda mill-aħjar postijiet fid-dinja biex tgħix fihom, jekk mhux l-aħjar.

[1] Is-Segratarju Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti, Ban Ki-moon, fis-summit tal-adozzjoni tal-aġenda għall-iżvilupp ta' wara l-2015, fi New York fil-25 ta' Settembru 2015. Disponibbli f'dan is-sit web: https://www.un.org/press/en/2015/sgsm17111.doc.htm

[2] ĠU C 202, 7.6.2016.

[3] Ir-Reġjun Tiegħi, l-Ewropa Tiegħi, il-Ġejjieni Tiegħi: Is-seba' rapport dwar il-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali, 2017.
Disponibbli f'dan is-sit web: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion7/7cr.pdf.

Il-maġġoranza tar-rispondenti huma sodisfatti bil-ħajja fil-familja, bix-xogħol tagħhom u b' ħajjithom fil-pajjiż fejn jgħixu u b'ħajjithom fl-UE:

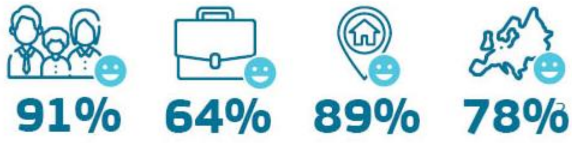

L-Ewrobarometru dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa 2017

L-Unjoni Ewropea hija waħda mill-aħjar postijiet biex tgħix fihom

- ✓ Disa' Stati Membri tal-EU-27 jikklassiffikaw fost l-aktar 20 pajjiż ferħan fid-dinja, bil-Finlandja fl-ewwel post.[4]
- ✓ Is-sodisfazzjon ġenerali bil-ħajja fl-UE, li huwa kkalukulat fuq il-benesseri suġġettiv taċ-ċittadini Ewropej, laħaq is-70 %.[5]
- ✓ Ħdax il-Stat Membru tal-EU-27 jinsabu fl-ewwel 20 post tal-Indiċi dinji tal-Progress taż-Żgħażagħ[6] mill-Forum Ewropew taż-Żgħażagħ. L-Indiċi tal-Progress taż-Żgħażagħ huwa wieħed mill-ewwel strumenti li ġew żviluppati li jagħti stampa sħiħa dwar il-ħajja ta' persuna żagħżugħa llum, indipendentement mill-indikaturi ekonomiċi.

61% tal-Ewropej iqisu l-Unjoni Ewropea bħala post stabbli f'dinja mimlija għawġ u l-ottimiżmu dwar il-ġejjieni tal-UE qiegħed jikber

Ir-rapport tal-Ewrobarometru 2018

[4] World Happiness Report 2018, John F. Helliwell, Richard Layard u Jeffrey D. Sachs.

[5] Eurostat, l-indikaturi dwar il-kwalità tal-ħajja. Disponibbli f'dan is-sit web: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators

[6] Forum Ewropew taż-Żgħażagħ, Indiċi dwar il-Progress taż-Żgħażagħ 2017. Disponibbli f'dan is-sit web: https://www.youthforum.org/youth-progress-index.

L-Istati Membri tal-UE għandhom uħud mill-aqwa prestazzjonijiet fir-rigward tal-SDGs

F'paragun mal-bqija tad-dinja, seba' Stati Membri tal-EU-27 jinsabu fost l-**EWWEL 10** fil-klassifika tal-Indiċi Globali tal-SDGs filwaqt li l-Istati Membri tal-EU-27 jinsabu fl-**EWWEL 50** (minn 156):

L-Istati Membri tal-EU-27 għandhom **l-ogħla punteġġ** għal **SDG 1** (Jintemm il-faqar f'kull forma tiegħu kullimkien).

Fuq medja l-Istati Membri tal-EU-27 għandhom **it-tieni l-ogħla punteġġ** għal **SDG 3** (Jiġu żgurati ħajjiet f'saħħithom u jiġi promoss il-benesseri għal kulħadd f'kull età).

L-Istati Membri tal-EU-27 **għandhom l-anqas punteġġ** għal-**SDG 12** (Jiġu żgurati xejriet sostenibbli ta' konsum u ta' produzzjoni), u għal **SDG 14** (Jiġu kkonservati u użati b'mod sostenibbli l-oċeani, l-ibħra u r-riżorsi marini għall-iżvilupp sostenibbli).

Hemm **differenzi notevoli** bejn l-Istati Membri u fihom stess dwar il-ksib tal-**SDG 10** (Titnaqqas l-inugwaljanza bejn il-pajjiżi u fihom stess).

Matul dawn l-aħħar snin l-UE għamlet **progress tajjeb** dwar kważi l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli kollha (SDGs).

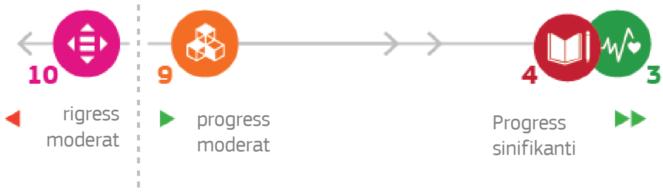

Sors: Sindiċi SDSN SDG Index; Eurostat, Sustainable development in the European Union, Edizzjoni tal-2018.

Madankollu, ix-xogħol qatt ma jintemm għalkollox u dejjem hemm titjib xi jsir. Id-demokrazija, l-ekonomija u l-ambjent naturali tagħna kollha jeħtieġu sforzi kontinwi sabiex nikkonsolidaw il-kisbiet tagħna, biex negħlbu għalkollox l-impatt negattiv tal-kriżi ekonomika u finanzjarja, biex it-titjib fuq saħħitna, il-benesseri u l-prosperità ma jwassalx

għad-degradazzjoni ambjentali, biex negħlbu l-inugwaljanzi soċjali u nindirizzaw l-isfidi li jmorru lil hinn mill-fruntieri tagħna.

Ninsabu qalb ir-raba' rivoluzzjoni industrijali u t-tibdil se jolqot lil kulħadd. Il-kwistjoni hija dwar jekk hux se nkunu nistgħu immexxu dan it-tibdil u niggwidaw ir-rispons skont il-valuri u l-interessi tagħna. L-UE u l-Istati Membri tagħha għandhom vantaġġi kompetittivi sinifikanti li jippermettulna nkunu minn ta' quddiem u nimmodernizzaw l-ekonomiji tagħna, inħarsu l-ambjent naturali u ntejbu s-saħħa u l-benesseri tal-Ewropej kollha. Biex nagħmlu dan jeħtiġilna nħaddnu l-SDGs filwaqt li ninvestu aktar fil-ħiliet, fl-innovazzjoni u fit-teknoloġiji emerġenti, li se jgħinuna nixprunaw it-tranżizzjoni tal-ekonomija u tas-soċjetà tagħna lejn mudell sostenibbli.

Irridu nqisu kif nistgħu nevolvu l-mudelli tal-produzzjoni u tal-konsum tagħna. Irridu naħdmu issa biex inwaqqfu t-tisħin globali u l-qerda tal-ekosistemi u l-bijodiversità, li jheddu l-benesseri, il-prospetti ta' tkabbir sostenibbli, u l-ħajja nfisha fil-pjaneta. Filwaqt li għandna l-kapaċità li nagħmlu dan, ma għandniex il-lussu ta' wisq żmien biex nagħmluh. L-inugwaljanzi u d-diskrepanzi territorjali għadhom mifruxin ħafna minkejja l-progress li nkiseb. L-indirizzar tagħhom huwa importanti għal soċjetà ekwa, izda wkoll għall-ħarsien u t-tisħiħ tal-koeżjoni soċjali u l-iżgurar tal-istabbiltà soċjali u politika fl-Istati Membri tal-UE u bejniethom.

Barra minn hekk, ordni dinji multilaterali rrispettat u msejjes fuq ir-regoli huwa l-aħjar mediċina għal-liġi tal-ġungla f'dinja anarkika miżgħuda b'armi nukleari, estremiżmu u riżorsi limitati. Bħalissa qiegħda tinbet tendenza perikoluża nazzjonalista ta' "pajjiżi l-ewwel u qabel u kollox" li tista' twassal għal ġlied u kunflitt. Diversi pajjiżi bdew jagħtu daharhom għall-impenji globali favur il-benesseri tal-bniedem, is-sigurtà, il-ħarsien tal-ambjent u l-azzjoni klimatika, u jaqilbu l-ordni msejjes fuq ir-regoli ta' taħt fuq.

L-SDGs mhumiex għanijiet fihom infushom iżda jservu ta' boxxla u mappa. Joffru l-perspettiva fit-tul li għandna bżonn, li tmur lil hinn mill-perjodi elettorali u kunsiderazzjonijiet fuq żmien qasir u ta' gwadann rapidu. Jiggwidawna biex inkunu nistgħu inħarsu demokraziji sodi, nibnu ekonomiji moderni u dinamiċi, u nagħtu l-kontribut tagħna għal dinja bi standard tal-għajxien aħjar, innaqqsu l-inugwaljanzi u niżguraw li ħadd ma jibqa' lura, filwaqt li tassew nirrispettaw il-limiti tal-pjaneta tagħna u niggarantuha għall-ġenerazzjonijiet li għadhom ġejjin.

Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli

1. Inxejnu l-Faqar
2. Inxejnu l-Ġuħ
3. Saħħa tajba u benesseri
4. Edukazzjoni ta' kwalità
5. Ugwaljanza bejn il-ġeneri
6. Ilma nadif u sanità
7. Enerġija affordabbli u nadifa
8. Xogħol deċenti u tkabbir ekonomiku
9. Industrija, Innovazzjoni u Infrastruttura
10. Inqas inugwaljanzi
11. Bliet u komunitajiet sostenibbli
12. Produzzjoni u konsum responsabbli
13. Azzjoni klimatika
14. Il-Ħajja taħt l-ilma
15. Il-Ħajja fuq l-Art
16. Paċi, Ġustizzja u Istituzzjonijiet b'saħħithom
17. Sħubijiet biex jintlaħqu l-għanijiet

Sors: Nazzjonijiet Uniti.

Il-Kummissjoni Juncker ilha mill-bidu tal-mandat tagħha taħdem biex tintegra l-iżvilupp sostenibbli fil-politiki tagħha[7] u diġà wittiet it-triq għall-ġenerazzjoni ta' politiki sostenibbli li jmiss: mill-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, il-Kunsens ġdid Ewropew dwar l-Iżvilupp għall-Istrateġija msejsa fuq il-valuri Kummerċ għal Kulħadd, l-Impenn Strateġiku għall-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri u ż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni; mill-pakkett tal-Ekonomija Ċirkolari, il-Pakketti tal-"Ewropa Attiva" u l-Unjoni tal-Enerġija għall-Istrateġija ta' Tkabbir Blu u l-Istrateġija dwar il-Bijoekonomija; mill-Pjan ta' Investiment u l-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Finanzi Sostenibbli sal-Aġenda Urbana għall-UE u l-Pjan ta' Azzjoni dwar in-Natura, fost l-oħrajn.

Il-Kummissjoni Juncker ipproponiet ukoll li l-finanzi tal-UE jsiru aktar sostenibbli billi tissaħħaħ ir-rabta bejn il-finanzjament mill-UE u l-istat tad-dritt, kif ukoll permezz ta' mira aktar ambizzjuża ta' 25 % għan-nefqa fuq il-klima fil-baġits ġejjiena tal-UE.

Dan l-aħħar il-Kummissjoni Juncker ippreżentat viżjoni fit-tul għal ekonomija tal-UE prosperuża, moderna, kompetittiva u newtrali għall-klima sal-2050.[8] Din il-viżjoni twitti t-triq għal qalba strutturali fl-ekonomija Ewropea u se tixpruna t-tkabbir sostenibbli u l-impjiegi.

Dawn il-politiki strateġiċi kollha jridu jiġu implimentati bis-sħiħ u mingħajr ebda ambigwità fil-prattika. Barra minn hekk ser ikollhom jiġu kkumplimentati b'aktar azzjoni, u rridu nagħrfu l-fatt li l-politiki kollha huma interdipendenti, filwaqt li jitqiesu l-isfidi l-ġodda, u l-fatti u l-evidenza ġodda hekk kif joħorġu fid-dieher. Id-djalogu soċjali u l-miżuri volontarji mis-settur privat għandhom rwol importanti f'dan ir-rigward.

L-UE tinsab f'pożizzjoni eċċellenti biex tkun fuq quddiem. Qiegħed jinħoloq spazju politiku battal minħabba l-politiki tal-poteri dinjija oħrajn li qegħdin joqogħdu pass lura. Din hija opportunità importanti biex l-UE turi tmexxija u twitti u turi t-triq biex l-oħrajn isewgu.

F'Mejju ta' din is-sena ċ-ċittadini tal-UE se jivvotaw għal Parlament Ewropew ġdid. Fil-ħarifa jibda l-mandat ta' Kummissjoni ġdida. Id-data ta' tmiem l-"Istrateġija Ewropa 2020" għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv[9] dalwaqt magħna. Għaldaqstant irridu nħarsu 'l quddiem għall-ħames snin taċ-ċiklu politiku Ewropew li jmiss u l-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) l-ġdid ta' bejn l-2021 u l-2027. Il-Kunsill Ewropew[10] kien sodisfatt bl-intenzjoni tal-Kummissjoni li tippubblika Dokument ta' Riflessjoni li jwitti t-triq għal strateġija ta' implimentazzjoni komprensiva fl-2019. Id-Dokument ta' Riflessjoni jniedi dibattitu dwar l-iżvilupp ulterjuri tal-viżjoni tal-iżvilupp sostenibbli tal-UE u l-enfasi tal-politiki settorjali wara l-2020, filwaqt li jħejji għall-implimentazzjoni fit-tul tal-SDGs.[11] Il-Kummissjoni tixtieq tikkontribwixxi għal dibattitu tassew komprensiv u li jħares 'il quddiem dwar il-ġejjieni tal-Ewropa, u l-iżvilupp sostenibbli huwa parti essenzjali minn dak il-ġejjieni.

2 L-UE u l-isfidi globali li rridu nindirizzaw

[7] L-Anness 3 tad-Dokument ta' Riflessjoni jenfasizza f'aktar dettall l-inizjattivi ewlenin tal-Kummissjoni Juncker li jikkontribwixxu għall-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti u l-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima.
[8] COM(2018) 773 final.
[9] COM(2010) 2020 final.
[10] EUCO 13/18 - Il-laqgħa tal-Kunsill Ewropew (18 ta' Ottubru 2018), Konklużjonijiet, III.12.
[11] COM(2016) 739 final.

Wara l-isforzi ta' riforma li saru fil-livelli kollha, l-elementi ekonomiċi fundamentali tal-UE stejqru wara l-kriżi ekonomika u finanzjarja.[12] Madankollu, previżjonijiet riċenti[13] juru l-ħtieġa li jiżdiedu r-rati ta' tkabbir, jitnaqqsu r-rati tad-dejn u tinżamm id-dixxiplina fiskali sabiex jiġi pprovdut il-qafas ta' ekonomija b'saħħitha. Sakemm ma niħdux passi biex inżidu r-reżiljenza ekonomika u l-koeżjoni u nindirizzaw il-vulnerabbiltajiet strutturali, is-snin li ġejjin jistgħu jwasslu għal nuqqas ta' momentum fost riskji kbar ta' tnaqqis fir-ritmu ekonomiku. Min-naħa l-oħra, jekk nagħmlu r-riformi strutturali meħtieġa nkunu nistgħu nżidu l-benesseri u nsaħħu l-ġejjieni, fosthom permezz tal-investiment fir-riċerka u l-innovazzjoni, fis-servizzi pubbliċi, fis-sistemi ta' protezzjoni soċjali u fil-ħarsien tal-ambjent. Hemm bżonn li jittieħdu passi kemm fil-livell tal-UE kif ukoll fil-livell tal-Istati Membri biex niżguraw sistemi fiskali u tal-pensjoni li jifilħu għal dak kollu li jista' jiġri fil-ġejjieni, inkluż dħul stabbli mit-taxxa fis-Suq Uniku.

Mhux hekk biss, hemm bosta sfidi li qegħdin isiru aktar urġenti, u jheddu l-benesseri u l-prosperità ekonomika tagħna. Dawn l-isfidi kollha huma kumplessi u marbutin sew, li jfisser li jekk nindirizzaw sfida waħda nistgħu nħallu effetti pożittivi fuq l-oħrajn.

Id-defiċit ekonomiku huwa l-aktar defiċit serju fis-sostenibbiltà u l-akbar sfida tagħna - dejn li qed inżidu minħabba l-użu żejjed u l-ħela tar-riżorsi naturali tagħna u li b'hekk qiegħed jhedded il-kapaċità tagħna li nipprovdu għall-ħtiġijiet tal-ġenerazzjonijiet tal-ġejjieni fil-limiti ta' dak li tista' tagħtina d-dinja. Madwar id-dinja l-pressjoni fuq riżorsi ewlenin, mill-ilma frisk sal-art fertili, qiegħda tipperikola l-eżistenza tal-bniedem. Illum l-umanità qiegħda tuża ekwivalenti ta' 1.7 Dinjiet.[14] Hekk kif bejn l-1900 u l-2015 il-konsum globali tar-riżorsi materjali żdied b'erbatax-il darba, u bejn l-2015 u l-2050 mistenni li aktar minn jirdopjja[15], id-dinja miexja lejn diversi punti kritiċi. Minbarra l-ħsara ambjentali, din hija sfida kbira tal-ekonomija tal-UE, li hija dipendenti fuq materjali minn swieq internazzjonali.

---

[12] L-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir 2018 COM(2017) 690 final.

[13] It-Tbassir Ekonomiku Ewropew tal-Ħarifa 2018 ppubblikat fit-8 ta' Novembru 2018. Disponibbli f'dan is-sit web: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip089_en_0.pdf.

[14] Global Footprint Network. Disponibbli f'dan is-sit web: https://www.footprintnetwork.org/our-work/ecological-footprint/ .

[15] Il-Kummissjoni tal-UE, Tabella ta' valutazzjoni tal-materja prima 2018.

L-ebda pajjiż ma kiseb livell ta' żvilupp tal-bniedem għoli fil-limiti planetarji

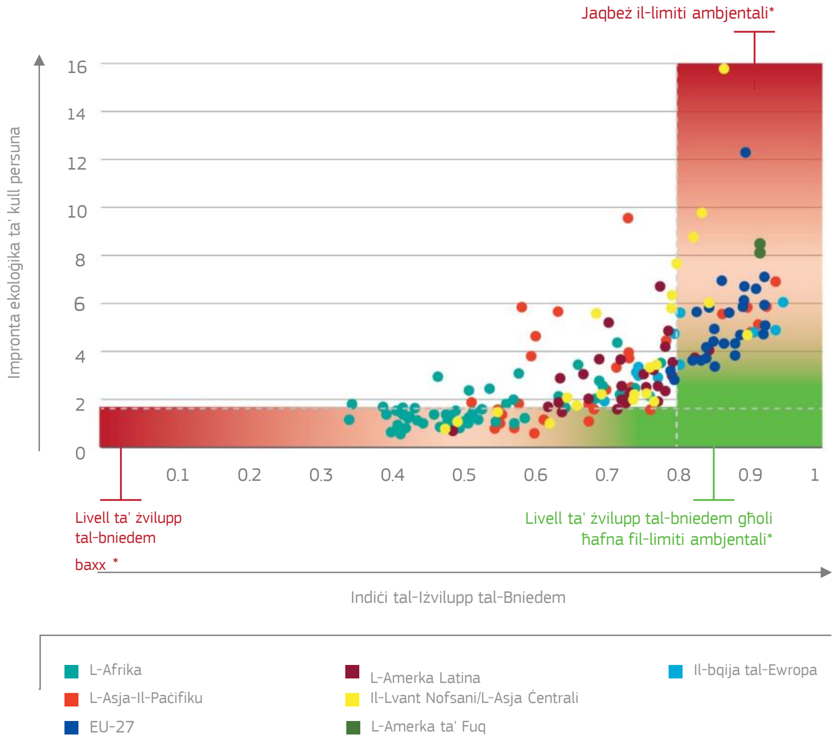

Sors: Global Footprint Network, UNDP.
Nota: Id-*data* dwar l-indiċi tal-iżvilupp tal-bniedem u l-limiti ambjentali mill-2014.

It-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari hija kruċjali hekk kif l-estrazzjoni globali ta' materjal qiegħda kontinwament tikber

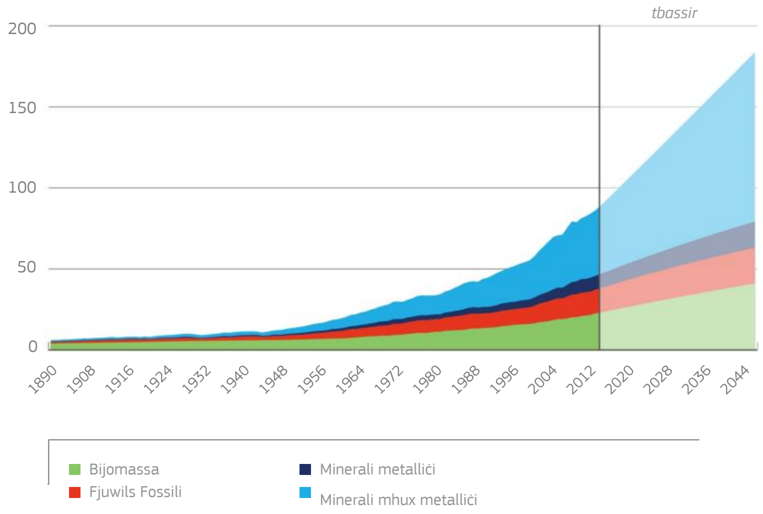

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea, SEI dwar il-Materja Prima, Tabella ta' valutazzjoni tal-materja prima 2018, ibbażata fuq il-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti dwar l-Ambjent (*data* storika) u Hatfield-Dodds et al. (2017) (tbassir).

Kulma jmur il-bijodiversità u l-ekosistemi qegġdin jiġu mhedda aktar mill-azzjoni tal-bniedem; f'40 sena biss il-popolazzjonijiet tal-ispeċi vertebrati fid-dinja naqsu b'medja ta'

60 %.[16] Il-foresti tropikali qegħdin jinqerdu b'rati mgħaġġla, u kull sena tintilef żona bejn wieħed u ieħor id-daqs tal-Greċja. Din mhijiex "problema ta' ħaddieħor". Fl-UE huma biss 23 % tal-ispeċi u 16 % tal-ħabitats li huma b'saħħithom. L-ikel ibbażat fuq l-annimali iħalli impatt qawwi fuq il-ħafna art meħtieġa għall-produzzjoni tiegħu[17] u d-domanda dejjem tikber għall-frott tal-baħar tpoġġi pressjoni sinifikanti fuq l-ekosistemi tal-baħar.[18]

Il-livell globali ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett serra għadu jiżdied b'rata allarmanti prinċipalment minħabba l-użu tal-enerġija iżda wkoll b'kawża tal-konsum eċċessiv ta' riżorsi u l-qerda tal-ekosistemi. It-trasport huwa responsabbli għal 27 % tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra, u bosta żoni urbani qegħdin jiksru l-limiti tat-tniġġis tal-arja miftehmin fil-livell tal-UE. Il-produzzjoni tal-ikel għadha tikkonsma livelli sinifikanti ta' ilma u ta' enerġija u hija emittent ta' inkwinanti responsabbli għal madwar 11.3 % tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra fl-UE. Fl-UE l-fjuwils fossili għandhom igawdu minn sussidji pubbliċi li jammontaw għal EUR 55 biljun kull sena, jiġifieri madwar 20 % tal-kont tal-importazzjoni tal-fjuwil tal-UE, minkejja l-miżuri ambizzjużi ta' dekarbonizzazzjoni tal-UE u l-impenji favur it-tneħħija gradwali tas-sussidji fil-G7 u l-G20.[19]

Kumplessivament, l-UE rnexxielha tnaqqas l-emissjonijiet tagħha, u tiddiżakkoppjahom minn mat-tkabbir ekonomiku biex b'hekk tagħti kontribut qawwi għall-isforzi globali, b'kunsiderazzjoni wkoll għall-emissjonijiet inkorporati fl-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet tal-UE.[20] Madankollu huma meħtieġa aktar sforzi fuq il-livell tal-UE u fuq dak globali.

Jekk l-impatt qerriedi tat-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni tal-kapital naturali jibqgħu ma jiġux indirizzati dawn ser ikollhom impatt serju fuq l-ekonomija, inaqqsu l-kwalità tal-ħajja madwar il-pjaneta kollha u jżidu l-intensità u l-frekwenza ta' diżastri naturali, li jpoġġu aktar ħajjiet fil-periklu. Filwaqt li biex nibdlu x-xejriet negattivi f'oħrajn pożittivi se jiswiena mhux ftit u jitlob sforz kollettiv b'saħħtu, il-kost li ma nagħmlu xejn u l-konsegwenzi marbuta ma' dan jiswiena ħafna iżjed.[21]

Minbarra l-isfida tal-pjaneta, il-mudell tal-protezzjoni soċjali tal-UE - il-pedament tal-proġett Ewropew - jinsab f'dinja li qiegħda tinbidel. It-tibdil teknoloġiku, strutturali u demografiku f'dinja globalizzata qiegħed jittrasforma n-natura tax-xogħol u qiegħed jitfa' dubji fuq is-solidarjetà tagħna, imermer il wegħda li kull ġenerazzjoni tista' tittama li tiret dinja aħjar minn ta' qabilha. Dan jista' jżid it-theddida għall-valuri fundamentali li tħaddan l-UE - id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali.

---

[16] WWF. 2018. Living Planet Report - 2018: Aiming Higher. Grooten, M. and Almond, R.E.A.(Eds). WWF, Gland, Switzerland.
[17] L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (2017), "Food in a green light. A systems approach to sustainable food".
[18] COM(2016) 319 final.
[19] COM(2019)1.
[20] Analiżi fil-fond li ssostni l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(2018)773, it-taqsima 5.6.2.3.
[21] Dante Disparte, "If You Think Fighting Climate Change Will Be Expensive, Calculate the Cost of Letting It Happen", 12 ta' Ġunju 2017, Harvard Business Review online. Disponibbli f'dan is-sit web: https://hbr.org/2017/06/if-you-think-fighting-climate-change-will-be-expensive-calculate-the-cost-of-letting-it-happen

Il-proporzjon ta' ħaddiema b'pagi medji qiegħed jonqos madwar l-UE
Impjiegi b'pagi għoljin, medji u baxxi fl-UE
Il-bidla bejn l-2002 u l-2016 f'punti perċentwali

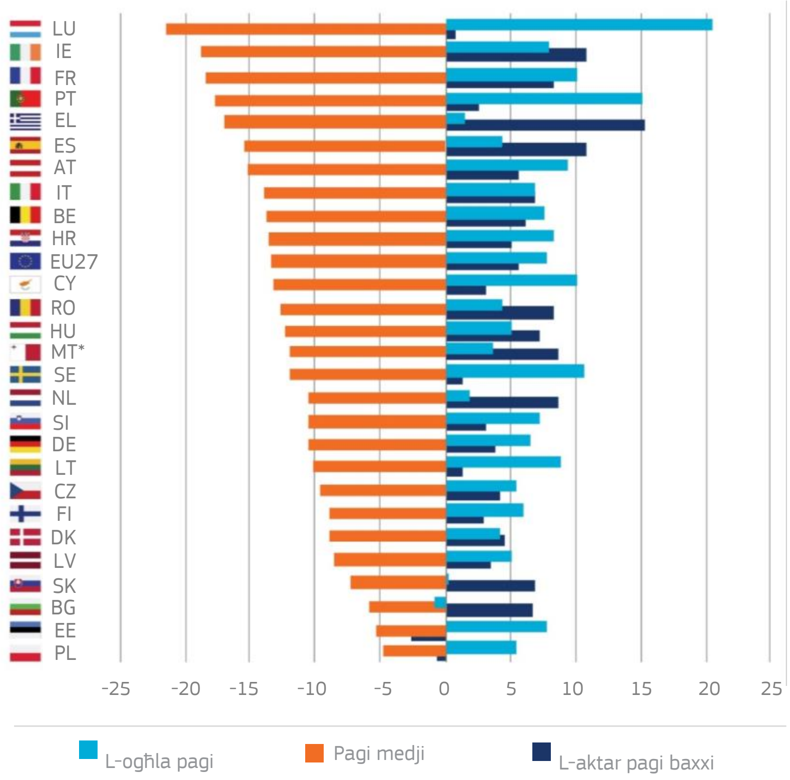

Sors: Employment and Social Developments in Europe (ESDE), 2018.
Nota: Bidla għal Malta bejn l-2009 u l-2016.

Bħalissa madwar 22.5 % tal-popolazzjoni tal-UE għadha fir-riskju tal-faqar jew tal-esklużjoni soċjali u 6.9 % tal-Ewropej għadhom jesperenzaw deprivazzjoni materjali. Fl-2017, l-inugwaljanza fl-introjtu fl-Istati Membri tal-UE naqset għall-ewwel darba mill-kriżi finanzjarja ’l hawn. Madankollu, l-inugwaljanzi fil-qligħ għadhom kbar wisq u l-ġid għadu kkonċentrat wisq fil-quċċata. Dan iħalli għadd ta’ konsegwenzi soċjali li jwasslu għall differenzi bejn il-benesseri u l-kwalità tal-ħajja. L-Istati Membri tal-UE qegħdin jiffaċċjaw ukoll għadd ta’ sfidi biex jiggarantixxu enerġija affordabbli għall-Ewropej kollha hekk kif miljuni qegħdin isibuha diffiċli li jsaħħnu djarhom.[22] Filwaqt li 43 miljun ruħ fl-UE ma jaffordjawx ikla regolari ta’ kwalità kull jumejn[23], qegħdin naħlu madwar 20 % tal-produzzjoni tal-ikel tagħna[24] u aktar min-nofs il-popolazzjoni tal-UE tbati minn piż żejjed[25], li jżid ir-rskji serji għas-saħħa. Riskju għas-saħħa ieħor huwa r-reżistenza għall-antimikrobiċi, li tista’ tikkawża aktar minn 10 miljun mewt fis-sena fid-deċennji li ġejjin.[26]

[22] Eurostat, Sustainable development in the European Union, Monitoring Report on Progress towards the SDGs in an EU Context, l-edizzjoni tal-2018.
[23] https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste_en.
[24] Eurostat, Sustainable development in the European Union, Monitoring Report on Progress towards the SDGs in an EU Context, l-edizzjoni tal-2018.
[25] Eurostat, Sustainable development in the European Union, Monitoring Report on Progress towards the SDGs in an EU Context, l-edizzjoni tal-2018.
[26] L-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO), 2016, Antimicrobial resistance and our food systems: challenges and solutions. Disponibbli f’dan is-sit web: http://www.fao.org/3/a-i6106e.pdf

Fl-UE…

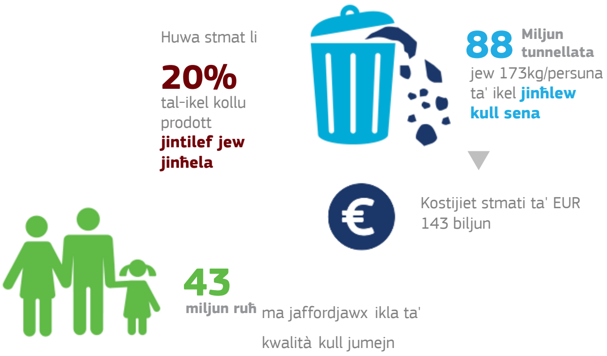

Source: Eurostat, Il-Kummissjoni Ewropea, EU Fusions.

Illum għadna ma lħaqniex ugwaljanza sħiħa bejn il-ġeneri. Minkejja l-fatt li r-rati ta' impjieg fost in-nisa jinsabu fl-ogħla livelli li qatt intlaħqu u aktar u aktar nisa jinsabu f'pożizzjonijiet ta' poter aktar minn qatt qabel, f'oqsma oħra l-progress qiegħed jistaġna jekk mhux imur lura.[27] Fl-aħħar għaxar snin tnax-il Stat Membru tal-UE marru għall-agħar fir-rigward tal-ħin iddedikat min-nisa u mill-irġiel għall-kura, ix-xogħol domestiku u l-attivitajiet soċjali. Il-lakuni fl-impjiegi u fis-salarji għadhom hemm.[28]

Il-maġġoranza tar-rispondenti Ewropej jaħsbu li l-ħajja tat-tfal tal-lum se tkun aktar diffiċli minn dik tal-ġenerazzjoni tagħhom.

Rapport tal-Ewrobarometru 2017

Kisba kbira hija li l-Ewropa għandha l-ogħla stennija tal-għomor fid-dinja. Iżda minnhom infushom, għadd dejjem jikber ta' anzjani u popolazzjoni fl-età tax-xogħol li qed tonqos huma ta' sfida għall-mudell soċjoekonomiku tagħna. Flimkien mal-lonġevità, it-tixjiħ u l-probabbiltà ta' mard kroniku jistgħu jħallu impatt profond fuq il-finanzi pubbliċi, fosthom is-sistemi tas-saħħa. Dawn ukoll se jżidu r-riskju tal-inugwaljanzi bejn il-ġenerazzjonijiet.

[27] L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (2017), Gender Equality Index 2017 – Measuring gender equality in the European Union 2005-2015, Stqarrija għall-istampa tal-11 ta' Ottubru 2017. Disponibbli f'dan is-sit web: https://eige.europa.eu/news-and-events/news/gender-equality-index-2017-progress-snails-pace
[28] Il-Kummissjoni Ewropea, 2018 Report on equality between women and men in the EU.

Il-% ta' persuni li għandhom aktar minn 65 sena meta mqabbel mal-popolazzjoni fl-età tax-xogħol se jikber b'rata mgħaġġla

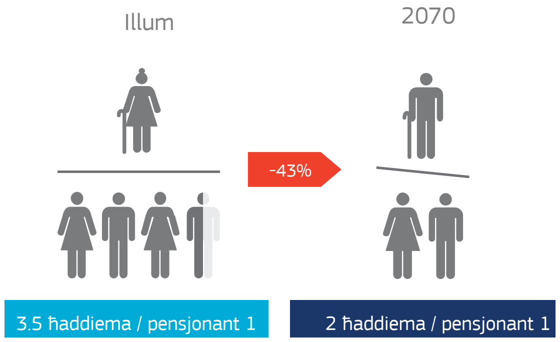

Source: Eurostat, Il-Kummissjoni Ewropea.
Nota: Din iċ-ċart turi l-proporzjonijiet ta' dipendenza fix-xjuħija – definiti bħala l-għadd ta' persuni ta' 65 sena jew aktar bħala perċentwal tal-popolazzjoni fl-età tax-xogħol (jiġifieri persuni ta' bejn il-15 u l-64 sena).

L-inugwaljanzi u t-tnaqqis tal-mobbiltà soċjali huma riskji għall-iżvilupp ekonomiku ġenerali[29] u għall-koeżjoni soċjali. Ġeneralment l-UE għandha riżultati relattivament pożittivi fir-rigward tal-inugwaljanza fl-introjtu, iżda mhux daqstant b'rabta mal-opportunitajiet indaqs. In-nuqqas ta' opportunitajiet indaqs jista' jostakola partijiet mill-popolazzjoni milli jintegraw fis-soċjetà u fis-suq tax-xogħol, u b'hekk ifixklu l-prospetti ta' tkabbir tagħhom. L-indirizzar tal-inugwaljanzi huwa kruċjali biex il-pubbliku jappoġġa t-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà. It-tentazzjonijiet li qegħdin jeskalaw favur l-iżolazzjoniżmu u n-nazzjonaliżmu jistgħu jkunu sinjali li għadd kbir wisq ta' Ewoprej mhumiex iħossuhom protetti f'dinja li tidher qed issir dejjem aktar inġusta. Madankollu, huwa ċar li l-ebda Stat Membru mhuwa kbir jew b'saħħtu biżżejjed biex jindirizza l-isfidi transnazzjonali, iżda magħqudin fl-UE nistgħu noffru l-protezzjoni.

L-inugwaljanzi fi skala globali wkoll joħolqu tħassib serju. Hekk kif hemm differenzi kbar fit-tkabbir tal-popolazzjoni u fl-istandards tal-għajxien madwar id-dinja, flimkien maż-żieda tat-temperaturi globali u l-għejbien tal-ekosistemi, ma hemmx dubju li se naraw żieda fl-ispustament sfurzat u fil-migrazzjoni madwar il-globu. Pereżempju, huwa stmat li sal-2050 mijiet ta' miljuni ta' persuni se jaħarbu djarhom b'riżultat tat-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali.[30] Dan huwa eżempju ċar dwar kif il-kwistjonijiet kumplessi differenti huma interkonnessi u interdipendenti, u għaliex jirrikjedu rispons komprensiv. Ma hemmx soluzzjoni waħda jew ħafifa għal għall-isfidi kbar u diffiċli li qed niffaċċjaw.

Il-modernizzazzjoni tal-mudell ekonomiku tagħna hija kompitu diffiċli, li nindirizzaw il-kwistjonijiet soċjali li qed inħabbtu wiċċna magħhom u nissuktaw l-indukrar ta' kooperazzjoni mutlilaterali b'saħħitha u msejsa fuq ir-regoli huma sfidi kbar. Madankollu, dawn huma l-ingredjenti meħtieġa biex niggarantixxu l-istabbiltà soċjali, biex l-ekonomiji tagħna jirnexxu u biex intejbu saħħitna. Is-soċjetajiet ħielsa tagħna għandhom bżonn dinamiżmu ekonomiku, investimenti kontinwi f'teknoloġiji abilitanti essenzjali u fl-edukazzjoni. Biex kulħadd ikollu ġejjieni aħjar għandna bżonn sura ta' tkabbir sostenibbli ivvintat mill-ġdid, ibbażat fuq il-fehim li l-kundizzjonijiet tal-fruntieri naturali tas-seklu 21 huma differenti ferm minn dawk tas-seklu l-ieħor. Aħna nilqgħu din l-isfida.

[29] OECD(2015), In It Together: Why Less Inequality Benefits All, OECD Publishing, Pariġi.
[30] L-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Migrazzjoni, "Migration, Environment and Climate Change: Assessing the Evidence", 2009.

Skont id-definizzjoni tagħhom stess l-SDGs huma għanijiet globali, applikabbli għall-partijiet kollha tad-dinja, u jeħtiġilna nindirizzawhom b'dan il-mod. Irridu naħdmu b'perspettiva internazzjonali f'moħħna, immexxu bl-eżempju, nistabbilixxu standards globali, u nħajru lill-pajjiżi, lill-industriji u lin-nies jingħaqdu magħna f'din il-missjoni. Bħala l-akbar suq uniku fid-dinja, l-akbar negozjant u investitur u l-akbar donatur ta' assistenza għall-iżvilupp, l-UE jista' jkollha influwenza sinifikanti fis-suċċess tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti. L-UE diġà daħħlet fis-seħħ bosta mill-aktar politiki moderni fid-dinja biex trawwem is-sostenibbiltà. Irridu nkomplu f'din it-triq, iżda rridu nżidu r-ritmu sabiex niżguraw Ewropa sostenibbli sal-2030. Ma nistgħux ngħaddu din ir-responsabbiltà lill-ġenerazzjonijiet li jmiss, u ż-żmien li fadlilna qiegħed jaħrabilna. Id-deċiżjonijiet li nieħdu jew li ma nieħdux fis-snin li ġejjin se jiddeterminaw jekk jirnexxilniex indawru r-rotta jew le.

3 Lejn Ewropa sostenibbli sal-2030

L-iżvilupp sostenibbli jikkonċerna t-titjib tal-istandards tal-għajxien billi n-nies jingħataw għażliet reali, jinħoloq ambjent abilitanti u jixxerred l-għarfien u informazzjoni aħjar. B'hekk tinħoloq sitwazzjoni fejn aħna "ngħixu tajjeb, fil-limiti tal-pjaneta tagħna"[31] permezz ta' użu aktar intelliġenti tar-riżorsi u ekonomija moderna li taqdi s-saħħa u l-benesseri tagħna.

Għaldaqstant jeħtiġilna nibqgħu għaddejjin fit-triq li stabilxxejna għalina: tat-tranżizzjoni lejn ekonomija b'użu baxx ta' karbonju, newtrali għall-klima u bijodiversa b'konformità sħiħa mal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti u s-17-il SDG. Din it-tranżizzjoni trid tkun għall-benefiċċju ta' kulħadd, fejn ħadd ma jibqa' lura u tiggarantixxi l-ugwaljanza u l-inklużività. It-tkabbir ekonomiku tagħna irid inaqqas id-dipendenza fuq riżorsi mhux rinnovabbli biex inkunu nistgħu nagħmlu l-aħjar użu mir-riżorsi rinnovabbli ġestiti b'mod sostenibbli u mis-servizzi tal-ekosistema.

L-UE diġà bdiet din it-tranżizzjoni. Bejn l-2000 u l-2015 l-impjiegi fis-settur ambjentali żdiedu b'rata aktar mgħaġġla minn dawk tal-ekonomija inġenerali.[32] It-teknoloġiji b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju qegħdin isiru komodità nnegozjata maġġuri u l-UE qiegħda tgwadi minn bilanċi kummerċjali pożittivi sinifikanti. Bejn l-2012 u l-2015 l-esportazzjoni ta'

---

[31] Is-Seba' Programm ta' Azzjoni Ambjentali. Disponibbli f'dan is-sit web: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX%3A32013D1386.

[32] Eurostat, Environmental economy – statistics on employment and growth. Disponibbli f'dan is-sit web: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/10420.pdf. L-ekonomija ambjentali tinkludi żewġ gruppi wiesa' ta' attivitajiet u/jew prodotti: "il-ħarsien tal-ambjent" — l-attivitajiet kollha relatati mal-prevenzjoni, it-tnaqqis u l-eliminazzjoni tat-tniġġis u kwalunkwe degradazzjoni oħra tal-ambjent; "il-ġestjoni tar-riżorsi" — il-preżervazzjoni u ż-żamma tal-istokk ta' riżorsi naturali u għaldaqstant is-salvagwardja kontra t-tnaqqis tagħhom.

teknoloġiji ta’ enerġija nadifa mill-UE laħqu l-EUR 71 biljun, u qabżu l-importazzjonijiet bi EUR 11-il biljun. L-UE diġà qiegħda turi li huwa possibbli li l-ekonomija tikber u fl-istess ħin jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-karbonju.

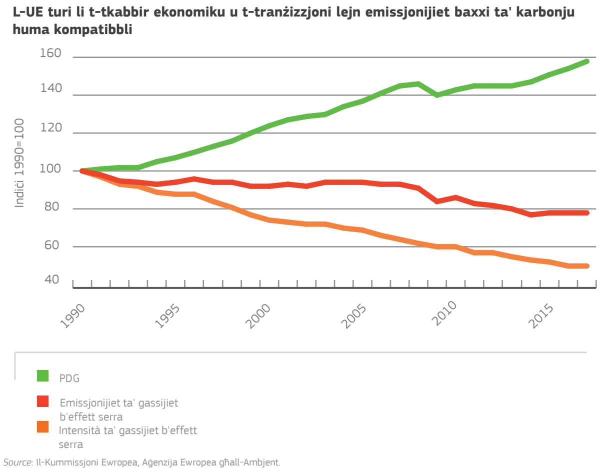

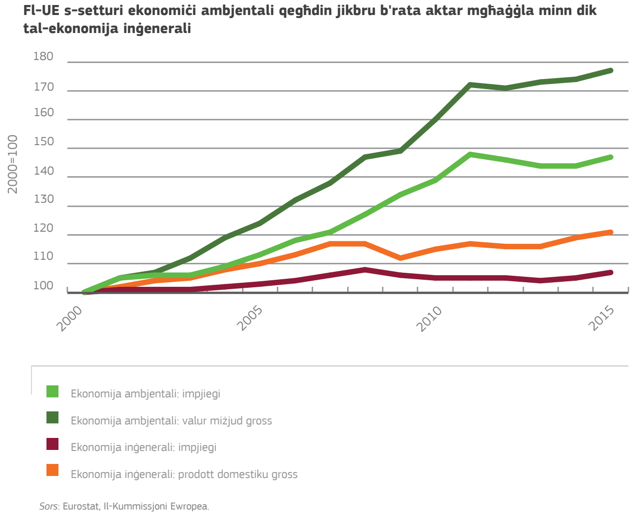

Jekk tkun minn ta’ quddiem fl-implimentazzjoni tal-SDGs u fit-tranżizzjoni lejn ekonomija sostenibbli l-UE tkun tista’ tistabbilixxi l-istandards għall-bqija tad-dinja, fosthom permezz ta’ investimenti intelliġenti fl-innovazzjoni u f’teknoloġiji abilitanti essenzjali. Imbagħad l-UE tkun tista’ taħsad il-frott tat-tranżizzjoni. Ikollha wkoll l-akbar vantaġġ kompetittiv fis-suq globali t’għada. Dan jikkontribwixxi għal Stati Membri aktar b’saħħithom f’Unjoni Ewropea aktar b’saħħitha, u n-nies ikunu jistgħu jilħqu l-għanijiet tagħhom fil-libertà u l-benesseri - li hija r-realizzazzjoni tal-viżjoni Ewropea.

“It-tkabbir ekonomiku jgawdi minnu kulħadd”,[33] jibbenefika lill-produtturi daqs kemm igawdu minnu l-konsumaturi. Huwa stmat li l-ksib tal-SDGs fl-oqsma tal-ikel, l-agrikoltura, l-enerġija, il-materjali, il-bliet u s-saħħa u l-benesseri jista’ jwassal għal aktar minn

[33] S. Fankhauser, A. Bowen et al. "Who will win the green race? In search of environmental competitiveness and innovation", 2013.

EUR 10 triljuni f'opportunitajiet fis-suq.[34] L-ambizzjoni tal-UE għall-ksib ta' ekonomija effiċjenti fir-riżorsi u newtrali għall-klima se turi li t-tranżizzjoni ekoloġika tista' timxi id f'id mat-tisħiħ tal-prosperità. Biex jirnexxu l-UE u l-Istati Membri tagħha jridu jkunu minn ta' quddiem fix-xjenza, fit-teknoloġija u fl-infrastruttura moderna. Irridu wkoll ninkoraġġixxu l-emerġenza ta' mudell kummerċjali ġodda, negħlbu l-ostakli għas-Suq Uniku u nieħdu vantaġġ minn teknoloġiji ġodda bħall-intelliġenza artifiċjali. Ir-riċerka u l-innovazzjoni, il-finanzi, l-ipprezzar u t-tassazzjoni, l-imġiba kummerċjali responsabbli, u l-mudelli kummerċjali ġodda u l-edukazzjoni huma fatturi orizzontali importanti li jwasslu għall-ħolqien ta' kundizzjonijiet tajbin għal bidla fis-sostenibbiltà - dejjem jekk ikunu mmirati lejn tranżizzjoni ekonomika innovattiva, ekoloġoka, inklużiva u soċjalment ġusta.

Biex naslu fid-destinazzjoni tagħna jeħtiġilna ninvestu fin-nies u fis-sistemi differenti li jirfdu s-soċjetà tagħna. Approċċi iżolati u frammentati wrew li ma humiex effettivi. Jeħtieġ li nifformulaw strateġiji komprensivi u integrati. Pereżempju, il-kwistjonijiet ambjentali ma jistgħux jiġu solvuti permezz tal-politiki ambjentali biss jekk il-politiki ekonomiċi jibqgħu jippromwovu l-fjuwils fossili, l-ineffiċjenza tar-riżorsi jew produzzjoni u konsum insostenibbli. Bl-istess mod, il-politiki soċjali mhumiex biżżejjed biex jakkumpanjaw ir-raba' rivoluzzjoni industrijali u biex jappoġġaw il-forza tax-xogħol milquta mit-tranżizzjoni mill-karbonju; politiki b'saħħithom fl-oqsma tal-edukazzjoni u t-taħriġ kif ukoll fir-riċerka u l-iżvilupp wkoll se jkunu kruċjali biex nibnu r-reżiljenza meħtieġa fis-soċjetajiet tagħna.

Hija meħtieġa azzjoni fil-livelli kollha. L-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri u r-reġjuni jridu jagħtu l-kontribut tagħhom. Il-bliet, il-muniċipalitajiet u ż-żoni rurali jenħtieġ li jixprunaw il-bidla. Iċ-ċittadini, in-negozji, is-sħab soċjali u l-komunità tar-riċerka u l-għarfien se jkollhom jaħdmu id f'id. L-UE u l-Istati Membri tagħha se jkollhom jaħdmu ma' sħab internazzjonali. Biex nirnexxu, il-livelli kollha jridu jiġbdu l-istess ħabel.

3.1 Fondazzjonijiet politiċi għal futur sostenibbli

Huwa għalhekk ta' importanza kruċjali li l-atturi kollha tal-UE jipprijoritizzaw it-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà. Dawn iridu jkomplu jiżviluppaw l-aġendi politiċi trasversali li ġew adottati fil-livell tal-UE f'dawn l-aħħar snin. Partijiet sinifikanti tal-linji politiċi tal-UE huma diġà mmirati lejn il-kisba tal-SDGs, iżda għad għandhom bżonn li jitwettqu fil-prattika b'mod integrat mill-Istati Membri. Pereżempju, l-ispejjeż f'każ li l-leġiżlazzjoni ambjentali eżistenti tal-UE ma tiġix implimentata, huma stmati li jlaħħqu madwar EUR 50 biljun fis-sena fi spejjeż marbuta mas-saħħa u spejjeż diretti għall-ambjent. Jekk ikun hemm konformità sħiħa mar-regoli ambjentali tal-UE mhux biss jinkisbu benefiċċji kbar għall-ambjent, u għas-saħħa tagħna imma wkoll jinħolqu l-impjiegi[35].

Bl-istess mod, dan ma jinvolvix biss li jitħaffu u jiżdiedu s-soluzzjonijiet sostennibbli, iżda wkoll li jinbnew pontijiet bejn l-aġendi differenti fil-livelli kollha u tiżdied il-koerenza bejniethom. Il-koerenza politika hija kondizzjoni kritika biex jiġi żgurat li niksbu riżultati fuq l-SDGs u niżguraw tkabbir inklużiv u ekoloġiku fit-tul għall-UE.

F'konformità mal-bażi soda ta' evidenza tal-isfidi ewlenin għas-sostennibilità u l-opportunitajiet għall-UE, huwa importanti li wieħed jiffoka fuq il-produzzjoni u l-konsum fl-oqsma tal-materjal u l-prodotti, l-ikel, l-enerġija, il-mobilità u l-ambjent mibni[36], filwaqt li

---

[34] Business and Sustainable Development Commission, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", Jannar 2017 (p. 12).

[35] Ir-Rieżami tal-Implimentazzjoni Ambjentali tal-UE 2017.

[36] Fost oħrajn: Il-grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima "Global warming of 1.5 °C: an IPCC special report on the impacts of global warming of 1.5 °C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and

jitqiesu l-implikazzjonijiet soċjali tat-tibdil f'dawn l-oqsma. Dan huwa fejn il-bidliet fis-sostenibbiltà huma l-aktar meħtieġa u huma potenzjalment l-aktar ta' benefiċċju għall-ekonomija tal-UE, għas-soċjetà u għall-ambjent naturali, b'effetti konsegwenzjali globali pożittivi u qawwija. Dawn l-oqsma ma joperawx b'mod iżolat iżda huma marbutin mill-qrib u jsaħħu lil xulxin.

3.1.1 Minn ekonomija lineari għal ekonomija ċirkolari

Iż-żieda fid-disponibilità u l-affordabilità ta' materjal u prodotti differenti ssimplifikatilna ħajjitna u kkontribwixxiet biex tgħolli l-istandards tal-għajxien u l-kwalità tal-ħajja fl-UE. Madankollu, il-kultura tagħna tal-konsum irriżultat f'estrazzjoni eċċessiva tar-riżorsi u pressjonijiet dejjem jikbru fuq il-kapital naturali u fuq l-klima[37].

Jeħtiġilna niżguraw li jkunu nistgħu nkomplu nkabbru l-ekonomija tagħna b'mod sostenibbli u ntejbu l-istandards tal-għajxien li n-nies qed jitolbu. Dan se jirrikjedi disinji ġodda ta' materjal u prodotti biex b'hekk inkunu mgħammra sew għall-użu mill-ġdid, it-tiswija u r-riċiklaġġ dejjem aktar u aktar. Dan imbagħad se jwassal mhux biss biex jitnaqqas l-iskart, iżda se jnaqqas ukoll il-ħtieġa li jiġu estratti riżorsi ġodda bi spejjeż finanzjarji u ambjentali kbar. Meta prodott jasal fl-aħħar ta' ħajtu, kemm jekk ikun par jeans, smartphone, kontenitur tal-ikel jew biċċa għamara, ekonomija ċirkulari ta' vera tiżgura li l-parti l-kbira tal-valur tal-materjal tiegħu tiġi ppreservata, ħalli dak li qabel kien meqjus skart ikun jista' jerġa' jintuża biex isiru prodotti ġodda.

L-Ekonomija Ċirkolari taqta' l-ħela u tnaqqas il-ħtieġa għal riżorsi ġodda

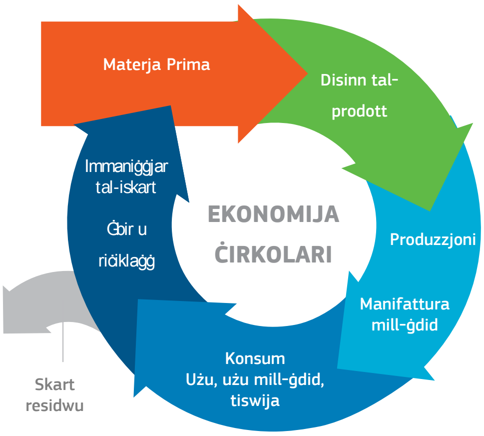

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

It-tranżizzjoni lejn l-ekonomija ċirkolari, inkluż bijoekonomija ċirkolari, hija opportunità enormi biex jinħolqu vantaġġi kompetittivi fuq bażi tas-sostennibbli. L-applikazzjoni tal-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari fis-setturi u fl-industriji kollha se tibbenefika lill-Ewropa ambjentalment u soċjalment u barra minn hekk għandha l-potenzjal li tiġġenera benefiċċju ekonomiku nett ta' EUR 1.8 triljun sal-2030[38], toħloq aktar minn 1 miljun impjieg ġdid fl-UE

---

efforts to eradicate poverty", 2018; Sachs, J., Schmidt-Traub, G., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G. (2018): SDG Index and Dashboards Report 2018. New York: Bertelsmann Stiftung and Sustainable Development Solutions Network (SDSN); L-Ewropa miexja lejn futur sostennibbli, Il-Kontribuzzjoni tal-Pjattaforma tad-Diversi Partijiet Ikkonċernati mill-implimentazzjoni tal-Għanijiet Sostennibbli fil-Ktiba ta' Riflessjoni tal-UE, Ottubru 2018.

[37] Eurostat, Żvilupp sostenibbli fl-Unjoni Ewropea, Rapport ta' Monitoraġġ dwar il-Progress lejn l-SDGs f'kuntest tal-UE, edizzjoni 2018.

[38] "Growth within: A circular economy vision for a competitive Europe", Ellen MacArthur Foundation and the McKinsey Center for Business and Environment, 2015.

sal-2030[39], u tkun ċentrali biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra.[40] Minħabba d-dipendenza qawwija tal-prodotti tal-UE fuq riżorsi minn partijiet oħra tad-dinja, it-tranżizzjoni lejn l-ekonomija ċirkolari tgħin ukoll biex l-UE tnaqqas il-pressjonijiet ambjentali, soċjali u ekonomiċi globalment u żżid l-awtonomija strateġika tal-UE.

L-użu ċirkolari ta' materjal qiegħed jiżdied fl-UE
Rata ta' użu f'%, UE28

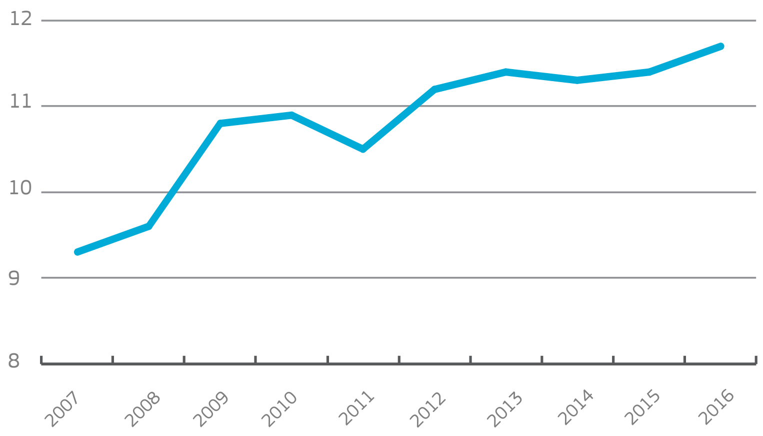

Sors: Eurostat.

L-UE hija l-ekonomija fl-aħjar pożizzjoni biex tibbenefika mill-ekonomija ċirkolari billi tpoġġi l-prodotti ċirkolari bħala waħda mill-marki ewlenin tagħha u b'hekk tiġġenera vantaġġi kompetittivi. Madankollu, biex jinżamm dan il-vantaġġ se jkollna bżonn inżidu l-isforzi tagħna. Il-Pjan ta' Azzjoni tal-Ekonomija Ċirkolari adottat mill-Kummissjoni Juncker fl-2015 jistabbilixxi miżuri biex jiggwidaw lill-UE lejn l-ekonomija ċirkolari u biex jgħinu lill-UE ssir mexxejja dinjija f'din it-tranżizzjoni. Il-pjan jinkludi passi biex jinbidlu x-xejriet tal-konsum u tal-produzzjoni, billi jiffoka fuq id-disinn tal-prodotti (id-durabilità, ir-riparabilità, l-użu mill-ġdid u r-riċiklabbiltà), il-ġestjoni tal-iskart (l-evitar, ir-riċiklaġġ ta' materjal, l-irkupru tal-enerġija u l-evitar tar-rimi f'miżbliet) u ż-żieda fis-sensibilizzazzjoni tal-konsumaturi. Kważi l-elementi kollha tal-Pjan ta' Azzjoni diġà twettqu iżda jridu jittieħdu aktar passi biex tinbena ekonomija Ewropea ċirkolari bis-sħiħ.

L-Istrateġija tal-UE dwar il-bijoekonomija mġedda ppreżentata fl-2018 tikkumplimenta l-Pjan ta' Azzjoni tal-Ekonomija Ċirkolari, ittejjeb u tespandi l-użu sostenibbli ta' riżorsi rinnovabbli u tippermetti li materja prima rinnovabbli u prodotti sekondarji industrijali jiġu ttrasformati fi prodotti b'bażi bijoloġika, bħal fjuwils, sustanzi kimiċi, kompożiti, għamara u fertilizzanti.

Issa huwa essenzjali li dawk il-politiki li huma fis-seħħ jitwettqu fir-realtà fuq il-post, u li nkomplu nipprijoritizzaw azzjonijiet ġodda fil-livelli kollha tal-iggvernar fl-UE. Pereżempju, modernizzazzjoni ambizzjuża tar-regoli tal-UE dwar l-iskart se jkollhom jitpoġġew fil-prattika mill-Istati Membri. L-evalwazzjonijiet taċ-ċikli tal-ħajja tal-prodotti għandhom isiru norma u l-qafas tal-ekodisinn — li nħoloq biex tiżdied l-effiċjenza tal-prodotti ħalli jitnaqqas il-konsum tal-enerġija u tar-riżorsi għandu jiġi estiż kemm jista' jkun. Bdiet il-ħidma dwar is-sustanzi kimiċi, l-ambjent mhux tossiku, it-tikkettar ekoloġiku u l-ekoinnovazzjoni, il-materja prima kritika u l-fertilizzanti, hemm bżonn li titħaffef. L-ixprunar tas-suq għal materja prima

[39] Towards a circular economy – Waste management in the EU, 2017, European Parliamentary Research Service
[40] SITRA, The circular economy - a powerful force for climate mitigation, 2018. Disponibbli fuq: https://www.sitra.fi/en/publications/circular-economy-powerful-force-climate-mitigation/.

sekondarja għandu jibqa' prijorità ewlenija. Il-ħidma b'suċċess fuq ekonomija ċirkolari tal-plastik se jkollha tibqa' qasam ewlieni enfasizzat, u r-riżorsi addizzjonali u l-industriji li jniġġsu b'mod intensiv pereżempju tal-ikel, it-tessili, u l-elettronika wkoll se jkollhom jiġu appoġġati u stimulati biex isiru ċirkulari. Is-setturi b'bażi bijoloġika se jkollhom jiżdiedu u jissaħħu filwaqt li jiġu protetti l-ekosistemi tagħna u jiġi evitat l-isfruttament żejjed tar-riżorsi naturali. Filwaqt li nimxu 'l quddiem, għandna nagħmlu l-ekonomija ċirkolari s-sinsla tal-istrateġija industrijali tal-UE, b'mod li nippermettu ċ-ċirkolarità f'oqsma u setturi ġodda, nagħtu s-setgħa lill-konsumaturi biex jagħmlu għażliet infurmati u biex intejbu l-isforzi mis-settur pubbliku permezz ta' akkwist pubbliku sostenibbli. Il-mument huwa propizju, u x-xejra tal-opinjoni pubblika li tappoġġja l-Istrateġija tal-UE dwar il-Plastik turi li hemm fehim dejjem jikber biex jitkompla dan il-proċess.

L-ekonomija ċirkolari fl-azzjoni: L-UE qed toħloq l-ewwel Strateġija komprensiva fid-dinja dwar il-Plastik

L-Istrateġija tal-UE dwar il-Plastik[41] u l-leġiżlazzjoni dwar il-plastik b'użu ta' darba[42] se jipproteġġu l-ambjent mit-tniġġis tal-plastik filwaqt li jħeġġu t-tkabbir u l-innovazzjoni. L-imballaġġ tal-plastik kollu mqiegħed fis-suq tal-UE hemm bżonn li jkun riċiklabbli sal-2030 b'mod ekonomikament vijabbli, fejn iż-żieda intenzjonali ta' mikroplastiks u l-oġġetti tal-plastik li jintużaw darba li l-aktar jagħmlu ħsara u li għalihom jeżistu alternattivi se jiġu pprojbiti, u l-plastik riċiklat se jintuża dejjem aktar biex isiru prodotti ġodda.

3.1.2 Is-sostenibbiltà mill-għalqa sal-platt

Is-settur tal-biedja u ż-żoni rurali tal-UE huma kruċjali għall-benesseri tal-Ewropej. L-agrikoltura u l-industrija tal-ikel tagħna jagħmlu lill-UE waħda mill-produtturi ewlenin tal-ikel fid-dinja, garanti tas-sigurtà tal-ikel u fornitur ta' miljuni ta' impjiegi għall-Ewropej. Il-bdiewa tal-UE huma wkoll l-ewwel protetturi tal-ambjent naturali għax huma jieħdu ħsieb ir-riżorsi naturali fi 48 % tal-art tal-UE, filwaqt li dawk li jieħdu ħsieb il-foresti jirrappreżentaw 40 % oħra. Iż-żoni rurali tal-UE jospitaw setturi innovattivi bħall-bijoekonomija. Barra minn hekk, iż-żoni rurali tagħna jservu bħala bażijiet kbar għar-rikreazzjoni u għat-turiżmu. Madankollu, hekk kif it-temperaturi medji qed ikomplu jogħlew u l-ambjent naturali qed jiġi ddegradat, il-bdiewa u dawk li jieħdu ħsieb il-foresti huma dawk l-aktar affettwati direttament.

L-agrikoltura tal-UE għamlet progress reali fejn jidħlu l-klima u l-ambjent, billi naqqset l-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'20 % u l-livelli tan-nitrati fix-xmajjar b'17.7 % mill-1990 'l hawn. Madankollu, dawn l-isfidi għadhom jeżistu. Jekk irridu nimmodernizzaw l-ekonomija tagħna, nipproteġu l-ambjent u ntejbu l-kwalità tal-ikel tagħna, l-iżbilanċi fil-katina tal-ikel tagħna jeħtieġ li jiġu kkoreġuti, mill-agrikoltura sas-sajd, mill-industrija tal-ikel u tax-xorb sat-trasport u d-distribuzzjoni u l-konsum.

L-SDGs joffru t-triq 'il quddiem. Huwa stmat li sistema globali tal-ikel u tal-agrikoltura konformi mal-SDGs tista' toħloq valur ekonomiku ġdid ta' iktar minn EUR 1.8 triljun sal-2030.[43] Dan jista' jwassal għal ikel nutrittiv, bi prezz raġonevoli għal popolazzjoni dinjija li qed tikber, jiġġenera dħul ogħla, jgħin biex jiġu restawrati l-foresti, ir-riżorsi u l-ekosistemi tal-ilma ħelu u biex inkunu ħafna aktar reżiljenti għar-riskju tal-klima.[44] L-agrikoltura u l-

[41] COM/2018/028 final.
[42] COM/2018/340 final.
[43] Business and Sustainable Development Commission, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", Jannar 2017.
[44] Business and Sustainable Development Commission, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", Jannar 2017.

prattiki tal-produzzjoni tal-ikel sostenibbli huma mistennija joħolqu aktar minn 200 miljun impjieg full-time globalment sal-2050.[45]

Hawnhekk ukoll, id-domanda pubblika qed tevolvi. Iċ-ċittadini qegħdin dejjem aktar japprezzaw ikel prodott b'benefiċċji usa' għas-soċjetà, bħall-prodotti organiċi, prodotti b'indikazzjonijiet ġeografiċi, sistemi tal-produzzjoni tal-ikel lokalizzati b'anqas marki tal-karbonju, u soluzzjonijiet innovattivi tal-ikel b'livelli baxxi ta' emissjonijiet. Il-biedja organika, b'enfasi fuq il-protezzjoni ambjentali u l-benessri tal-annimali, ilha tiżdied b'mod kostanti fl-Istati Membri kollha tal-UE sa mill-2005 u hija mistennija tkompli tikber.[46]

L-agrikoltura organika qiegħda tiżdied fl-UE u tirrappreżenta għal kważi l-irdoppjar taż-żona agrikola totali mill-2005 sal-2016
Żona b'biedja organika, % tal-art agrikola użata

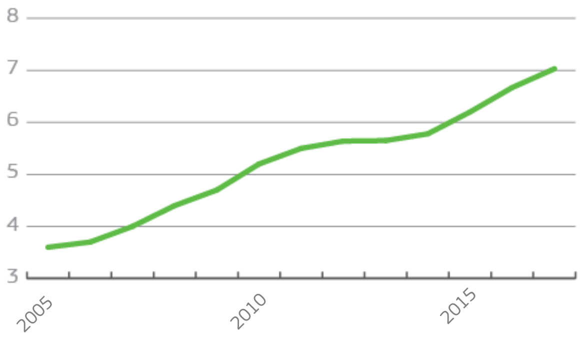

Sors: Eurostat.

Bħala l-akbar esportatur u importatur ta' prodotti agroalimentari fid-dinja[47], l-UE tinsab f'qagħda tajba biex taħsad il-benefiċċji ekonomiċi ta' din l-opportunità u ssir sostenitur dinji tal-ikel sostennibbli. Dan jista' jintlaħaq. Jeħtieġ li jkun hemm approċċ komprensiv li jinvolvi bidla ġenwina, bidla fil-mod kif nipproduċu, nittrasformaw, nikkunsmaw u nqassmu l-ikel billi nħaffu t-tranżizzjoni lejn **sistema tal-ikel sostenibbli** bbażata fuq il-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari u billi l-produzzjoni tal-ikel innovattiva, bnina, li tħares l-ambjent u l-benessri tal-annimali, sikura u nutrittiva ssir waħda mill-marki ewlenin tagħna bħala Ewropej.

Il-Kummissjoni pproponiet politika Agrikola Komuni modernizzata (PAK), fejn il-pjani nazzjonali tal-Istati Membri se jkollhom jirriflettu l-prinċipji tas-sostenibbiltà qawwija li huma fil-qalba tal-objettivi tal-PAK. Il-Politika Komuni tas-Sajd wasslet għal progress sinifikanti fit-titjib tas-sostenibbiltà tas-sajd Ewropew. Madankollu, l-implimentazzjoni korretta tal-Politika Komuni tas-Sajd, inkluża l-ġestjoni sostennibbli tal-istokk kollu tal-ħut u l-iżvilupp ta' akkwakultura sostenibbli jibqgħu essenzjali.

Kaxxa: Appoġġ għat-tranżizzjoni lejn agrikoltura sostenibbli permezz ta' PAK modernizzata

[45] Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti, Impjiegi ekoloġiċi. Disponibbli fuq: http://www.fao.org/rural-employment/work-areas/green-jobs/en/
[46] Eurostat, Żvilupp sostenibbli fl-Unjoni Ewropea, Rapport ta' Monitoraġġ dwar il-Progress lejn l-SDGs f'kuntest tal-UE, edizzjoni 2018.
[47] Il-Kummissjoni Ewropea, Il-Monitoraġġ tal-Politika Agrikummerċjali, MAP 2018–1, "Il-kummerċ Agroalimentari fl-2017: sena rekord oħra għall-kummerċ agroalimentari fl-UE".

Il-PAK futur (2021 sal-2027)[48] se jkompli jiżgura aċċess għal ikel ta' kwalità għolja u appoġġ qawwi għall-mudell uniku agrikolu Ewropew b'fokus akbar fuq l-ambjent u l-klima, favur it-tkomplija tat-tranżizzjoni lejn settur agrikolu iżjed sostennibbli u l-iżvilupp ta' żoni rurali vibranti.

L-obbligi l-ġodda jinkludu l-ippreservar tal-ħamrija b'livell għoli ta' karbonju permezz tal-protezzjoni tal-artijiet mistagħdra u torbiera; għodda obbligatorja tal-ġestjoni tan-nutrijenti biex ittejjeb il-kwalità tal-ilma u tnaqqas il-livelli tal-ammonijaka u tal-ossidu nitruż; in-newba tal-għelejjel minflok id-diversifikazzjoni tal-għelejjel. Il-bdiewa kollha li jibbenefikaw minn appoġġ tal-PAK se jkollhom jirrispettaw dawn l-istandards bażiċi.

Kull Stat Membru se jkollu jiżviluppa ekoskemi biex jappoġġjaw u/jew ikunu ta' inċentiv għall-bdiewa biex dawn jippreferu prattiki agrikulturali li jkunu ta' benefiċċju għall-klima u għall-ambjent, lil hinn mir-rekwiżiti obbligatorji tagħhom. Barra minn hekk, il-bdiewa se jkollhom il-possibbiltà li jikkontribwixxu aktar lejn sostenibbiltà akbar billi jirċievu appoġġ addizzjonali permezz ta' diversi skemi volontarji.

F'dan il-kuntest, huwa importanti li jiġi infurzat mod aktar prudenti tal-użu tal-antimikrobiċi biex jitnaqqas ir-riskju ta' aktar reżistenza antimikrobika fl-annimali u fil-bnedmin[49], jiġi segwit il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-ġlieda kontra l-ħela tal-ikel, fokus akbar fuq l-istandards tal-benessri tal-annimali, jiġi żgurat l-użu sostenibbli tal-pestiċidi u l-bijoskart, ir-residwi u l-iskart jiġu ttrasformati f'riżorsi ta' valur. Il-ħolqien tat-trasparenza fil-ktajjen tal-valur u l-inċentivi għall-produtturi u għas-supermarkets biex joffru, u għall-konsumaturi biex jagħżlu ikel u dieti sostenibbli u bnini jistgħu jiġu mħeġġa permezz ta' miżuri adattati u innovattivi inkluż edukazzjoni aħjar u informazzjoni għall-konsumaturi biex jiġu offruti għażliet reali, tajbin għas-saħħa u affordabbli. Bidla lejn ekonomija aktar sostenibbli tal-konsum ta' prodotti bbażati fuq l-annimali barra minn hekk iġib magħha benefiċċji sinifikanti tas-saħħa għall-konsumaturi u taffettwa b'mod pożittiv l-ambjent naturali.[50]

3.1.3 Enerġija, bini u mobilità għall-futur

Enerġija nadifa hija fattur essenzjali għal ġejjieni sostenibbli. Għandna bżonn nipproduċu, naħżnu u nikkunsmaw l-enerġija b'mod sostenibbli sabiex jitnaqqas l-impatt ambjentali tagħna u nipproteġu s-saħħa tal-Ewropej.

L-UE diġà hija waħda mill-aktar ekonomiji effiċjenti fl-użu tal-karbonju fid-dinja. L-enerġija rinnovabbli hija parti integrali mit-taħlita tal-enerġija tal-Ewropa u aktar minn nofs tal-provvista tal-elettriku fl-UE hija newtrali mil-lat ta' klima. F'dawn l-aħħar snin il-miżuri tal-effiċjenza enerġetika, fosthom it-tikkettar tal-enerġija, naqqasu l-konsum tal-enerġija.[51] Aktar u aktar nies qegħdin jagħżlu li jixtru apparat b'effiċjenza enerġetika. Hemm kważi 1.5 miljun impjieg fl-enerġija rinnovabbli u fl-effiċjenza tal-enerġija fl-Ewropa.

---

[48] Disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment.

[49] Disponibbli fuq:https://ec.europa.eu/health/amr/sites/amr/files/amr_action_plan_2017_en.pdf.

[50] Analiżi fil-fond b'appoġġ għall-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM (2018) 773 Pjaneta Nadif għall-kulħadd Viżjoni strateġika Ewropea fit-tul għal ekonomija għanja, moderna, kompetittiva u newtrali għall-klima.
Il-Produzzjoni tal-laħam għandha waħda mill-akbar rekwiżit ta' art għal kull kalorija. Il-bidla u t-tnaqqis fil-konsum tal-laħam se teħles mill-użu art addizzjonali.

[51] L-effiċjenza enerġetika tar-refriġeraturi żdiedet b'mod sinifikanti matul dawn l-aħħar għaxar snin (l-istess ġara għall-magni tal-ħasil, għall-magni tal-ħasil tal-platti u għat-televixins pereżempju). Dan ifisser ukoll li n-nies qed jixtru prodotti aktar effiċjenti. L-aqwa għaxra skont id-*data* tal-GFK. Disponibbli fuq: topten.eu

Fl-2016 l-enerġija rinnovabbli rrappreżentat 17% tal-enerġija kkonsmata fl-UE, progress tajjeb biex tintlaħaq il-mira ta' 20% sal-2020

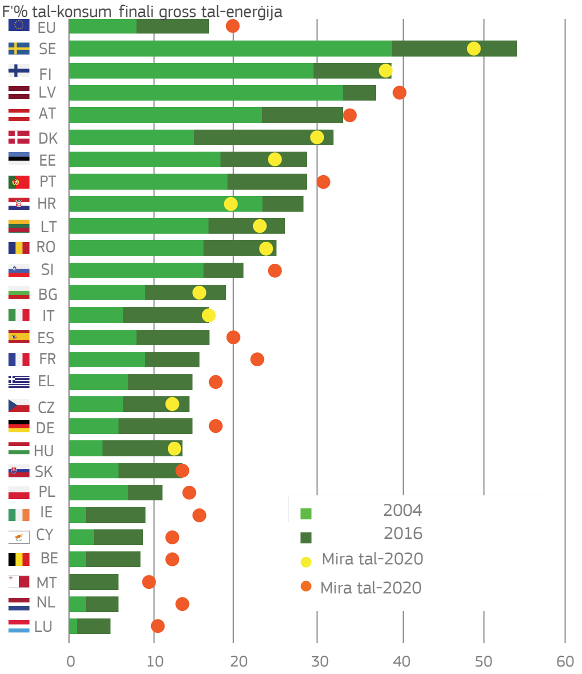

Source: Eurostat.

Bl-Unjoni tal-Enerġija, il-Kummissjoni Ewropea stabbiliet wieħed mill-aktar oqfsa globali komprensivi ta' politika għat-tranżizzjoni tal-enerġija u għall-modernizzazzjoni ekonomika, li jlaqqa' flimkien il-klima, l-enerġija, it-trasport, ir-riċerka u politiki oħra. Bħala parti mir-regolament dwar l-Unjoni tal-Enerġija, il-livelli fil-miri tal-UE li jintlaħqu ta' mill-inqas 32 % ta' enerġija rinnovabbli fil-konsum totali tal-enerġija u effiċjenza enerġetika ta' mill-inqas 32.5 % fl-2030 se jippermettulna li jmorru lil hinn l-impenn tagħna skont il-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima li nnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'mill-inqas 40 % sal-2030, meta mqabbel mal-livelli tal-1990.

Kaxxa: L-Enerġija Nadifa hija opportunità għat-tkabbir u l-impjiegi

Bejn l-2008 u l-2014, l-għadd ta' impjiegi fit-teknoloġiji tal-enerġija rinnovabbli żdied b'70 %. Hemm il-potenzjal li jinħolqu 900 000 impjieg addizzjonali sal-2030, dment li jiġi mobilizzat l-investiment pubbliku u privat. Sa 400 000 impjieg lokali ieħor jistgħu jinħolqu mis-settur tal-effiċjenza fl-enerġija.

Lil hinn mill-2030 huwa meħtieġ li jsir aktar biex jiġi onorat kif imiss il-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima, kif ukoll l-ispirtu tiegħu, u jiġi sfruttat il-potenzjal ekonomiku sħiħ tat-tranżizzjoni tal-enerġija. L-UE tista' tnaqqas b'mod sinifikanti d-dipendenza għalja fuq il-fjuwils fossili, tnaqqas il-kont tal-importazzjoni tal-fjuwil fossili ta' madwar EUR 260 biljun, iżżid l-awtonomija enerġetika tagħha, u tikkontribwixxi għal suq tal-enerġija aktar ġust. Huwa essenzjali li nkomplu l-integrazzjoni tas-suq tal-enerġija billi nibnu l-interkonnessjonijiet nieqsa u niffaċilitaw il-kummerċ transfruntier tal-enerġija. It-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa tista' wkoll tkun appoġġjata mill-enerġija mill-oċeani u mill-enerġija mir-riħ lil hinn mill-kosta. Bħala mexxejja f'dan il-qasam, l-UE għandha tkompli tgawdi mill-vantaġġ tagħha bħala innovatur.

Billi llum il-**binjiet** huma responsabbli għal madwar 40 % tal-konsum tal-enerġija, hemm bżonn li jiġu promossi l-effiċjenza mtejba tal-enerġija permezz tar-rinnovazzjoni u tal-

modernizzazzjoni. Dan diġà beda. Pereżempju, l-ekoindustriji marbuta b'mod partikolari mar-rinnovazzjoni tal-bini jirrappreżentaw aktar minn 3.4 miljun impjieg fl-Ewropa. It-tnaqqis tad-domanda għall-enerġija fil-bini jirrikjedi aktar użu effiċjenti u nadif mat-tisħin bl-elettriku, iżda wkoll binjiet u apparat domestiku aktar intelliġenti u materjal aħjar għall-iżolazzjoni, f'konformità sħiħa mal-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari. Id-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Enerġija timmira li ttejjeb il-kwalità tal-ħajja, billi d-djar tagħna jsiru insulati u vventilati aħjar u għalhekk postijiet aħjar fejn wieħed jgħix, filwaqt li jiddekarbonizzaw l-istokk tal-bini sal-2050. Dawn l-azzjonijiet se jwasslu għal spejjeż irħas għall-għajxien u b'hekk iħallu aktar flus fi bwiet in-nies. Madankollu, iridu jinstabu modi u mezzi biex jgħinu lin-nies jagħmlu t-tranżizzjoni qabel kollox.

Mutur prinċipali ieħor għat-tranżizzjoni lejn futur nadif, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u newtru fejn jidħlu l-emissjonijiet tal-karbonju huwa s-settur tal-**mobilità**, mill-mobilità urbana san-netwerks trans-Ewropej, it-trasport bit-triq kif ukoll it-tbaħħir u l-avjazzjoni. Is-servizzi tat-trasport u tal-mobilità jimpjegaw madwar 11-il miljun ruħ, u d-domanda għall-mobilità llum hija kbira. Madankollu, it-trasport illum jiġġenera tniġġis tal-arja, storbju, konġestjoni u inċidenti fit-toroq. Is-settur diġà jirrappreżenta kważi kwart tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra tal-Ewropa u l-marka tal-emissjonijiet tiegħu qegħda tiżdied. Il-Pjan ta' Azzjoni għal Mobilità b'Emissjonijiet Baxxi, ippreżentat mill-Kummissjoni fl-2016, u l-proposti "L-Ewropa Attiva" li segwew, jipprevedu għadd ta' miżuri biex tiżdied is-sostenibbiltà tas-sistema tat-trasport tagħna. Dawn l-azzjonijiet huma mmirati lejn it-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra u jagħtu sinjal lill-kumpaniji tal-UE biex jinvestu fi trasport nadif. Dan ukoll se jikkontribwixxi għall-impjiegi u għat-tkabbir. Irridu nipprijoritizzaw alternattivi nodfa u affordabbli, bl-objettiv li jkollna biss vetturi b'emissjonijiet żero fit-toroq tal-UE u jagħmlu l-aħjar użu tat-teknoloġiji diġitali li jistgħu jgħinu fit-tnaqqis tal-konsum tal-fjuwil. Bl-istess mod, is-sistemi ta' navigazzjoni bis-satellita tal-UE jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-emissjonijiet, pereżempju fl-avjazzjoni u fit-trasport bit-triq.

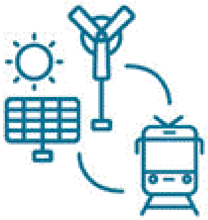

Is-sehem tal-enerġija użata **f'attivitajiet ta' trasport minn sorsi rinnovabbli kważi trippla** f'10 snin biex laħaq is-7.1 % fl-2016.

Eurostat 2018

Il-bliet huma fuq quddiem nett tat-tranżizzjoni lejn mobilità sostenibbli. Permezz tal-ippjanar urban sostenibbli, l-integrazzjoni tal-ippjanar spazjali u l-indirizzar tad-domanda għall-mobbiltà u għall-infrastruttura, l-ibliet għandhom rwol importanti x'jaqdu. Iż-żoni urbani għandhom wkoll jiġu megħjuna fid-diġitalizzazzjoni, fl-awtomatizzazzjoni u soluzzjonijiet innovattivi oħra u għandhom jimmiraw lejn trasport attiv u kondiviż, minn aktar mixi u ċikliżmu għal servizzi ta' kondiviżjoni ta' karozzi u ppuljar ta' karozzi.

Barra minn hekk, huwa importanti li nħarsu lejn it-tfassil u tmiem il-ħajja tal-vetturi, u lejn l-infrastruttura tat-trasport biex niżguraw li l-opportunitajiet tat-tranżizzjoni lejn l-ekonomija ċirkolari jintużaw sal-massimu possibbli. Il-vetturi li jkunu waslu fi tmiem ħajjithom ikun għad fihom bosta materjal ta' valur. Il-qafas leġiżlattiv tal-vetturi li jkunu waslu fl-aħħar ta' ħajjithom jeżiġi li l-produtturi jiddisinnjaw u jimmanifatturaw vetturi ġodda mingħajr sustanzi perikolużi u b'tali mod li jagħmilha faċli li l-materjali ta' vettura antika jintużaw mill-ġdid u

jiġu riċiklati ħalli jsiru prodotti ġodda.

Jista’ jsir iktar u għandu jsir aktar fejn jidħol l-użu ta’ kontenut riċiklat fil-vetturi u fl-infrastruttura tat-trasport ħalli jkun hemm riċiklaġġ aktar effiċjenti. Pereżempju, jekk jiżdied il-ġbir u r-rati ta’ riċiklaġġ tal-batteriji tal-karozzi elettriċi fl-UE tkun tista’ titnaqqas id-dipendenza fuq il-materjal impurtat u jkun ta’ għajnuna biex jinżamm il-valur tal-materjal irkuprat fl-ekonomija tal-UE. Inċentivi addizzjonali, kemm regolatorji kif ukoll finanzjarji, se jkunu importanti biex il-potenzjal tal-ekonomija ċirkolari jiġi sfruttat bl-aħjar mod fis-settur tat-trasport.

3.1.4 Tiġi żgurata tranżizzjoni soċjalment ġusta

Is-solidarjetà u l-prosperità huma virtujiet fihom infushom u jiffurmaw il-fibra nnifisha tas-soċjetajiet ħielsa u demokratiċi tagħna. It-tranżizzjoni lejn tkabbir u kompetittività ekonomika li tkun ekoloġikament sostenibbli tista' tkun ta’ suċċess biss jekk tkun ukoll inklużiva. Il-bidla lejn is-sostenibbiltà hija għalhekk wkoll dwar il-promozzjoni tad-drittijiet soċjali u tal-benessri għal kulħadd, u għalhekk tikkontribwixxi għall-koeżjoni soċjali fl-Istati Membri u madwar l-UE.

It-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà jista’ jkollha effetti pożittivi qawwija fuq il-benesseri soċjali. Minnbarra li tipprovdi l-pedament għal impjiegi deċenti, jista’ jkollha benefiċċji tas-saħħa notevoli wkoll. Huwa rikonoxxut b’mod wiesa’ li s-saħħa tajba hija marbuta mill-qrib mal-istat tal-ambjent naturali tagħna. L-effetti negattivi tat-tniġġis tal-arja u tal-ilma huma eżempju ċar ta’ dan. Sistemi alimentari sostenibbli jistgħu jipprovdu ikel nutrittiv u ta’ kwalità għolja għaċ-ċittadini kollha.

Kaxxa: Il-leġiżlazzjoni tal-UE dwar is-sustanzi kimiċi kkontribwixxiet b’mod sinifikanti sabiex jiġi żgurat livell għoli ta’ protezzjoni tas-saħħa tal-bniedem. Matul dawn l-aħħar erba’ deċennji, l-esponimenti tal-bniedem u tal-ambjent għal sustanzi perikolużi naqsu b’mod drammatiku. Il-leġiżlazzjoni tal-UE għenet ukoll biex jitnaqqas l-esponiment għal ċerti karċinoġeni fuq il-post tax-xogħol u wasslet għal stima ta’ prevenzjoni ta’ miljun każ ġdid tal-kanċer fl-UE matul l-aħħar 20 sena.

Il-ħolqien ta’ sinerġiji u l-immodernizzar tal-ekonomija tagħna xi kultant jinvolvi wkoll kompromessi diffiċli. Minkejja li f’din it-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà se jinħolqu impjiegi ġodda, impjiegi tradizzjonali jistgħu jgħibu jew jiġu ttrasformati fost l-oħrajn permezz tad-diġitizzazzjoni u l-awtomatizzazzjoni, u dan joħloq inkwiet temporanju fis-suq tax-xogħol. Fir-rigward tas-suq tax-xogħol pereżempju fil-preżent mhuwiex ċar x'se jkun l-impatt eżatt tal-intelliġenza artifiċjali.

Minkejja l-fatt li ħafna unitajiet domestiċi qed ibatu biex ilaħħqu mal-ħajja, il-pubbliku qed jifhem aktar li għandna bżonn nibdlu l-mod kif nipproduċu u nikkunsmaw. Madankollu, mhux talli dawn l-isfidi jolqtu lill-klassi bi dħul medju u baxx relattivament aktar bil-qawwa iżda l-ispejjeż biex jirrenovaw djarhom, il-karozzi tagħhom jew il-ħilithom, pereżempju, jistgħu wkoll ipoġġu piż ogħla fuqhom.

Din it-tranżizzjoni għandha konsegwenzi għal dawk impjegati f’negozji milquta u xi kultant għal reġjuni sħaħ. Prinċipju fundamentali biex isseħħ it-tranżizzjoni huwa li ħadd ma jibqa' lura. Sempliċiment ma nistgħux naslu għat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà għad-detriment ta’ xi gruppi ta’ nies, komunitajiet, setturi jew reġjuni. Il-membri kollha tas-soċjetà tagħna jridu jingħataw opportunitajiet indaqs biex jikkontribwixxu għal ġejjieni Ewropew sostenibbli u jibbenefikaw mit-tranżizzjoni. B’mod partikolari rridu nagħtu s-setgħa lin-nisa biex jidħlu fis-suq tax-xogħol u jiksbu l-indipendenza ekonomika.

Biex jirnexxilna jpoġġu lis-soċjetà tagħna fuq triq tas-sostenibbiltà, irridu niżguraw li l-politiki tagħna jgħinu lill-Ewropej kollha jagħmlu din il-bidla, inkluż billi ngħammruhom bil-ħiliet li hemm bżonn. Il-Kummissjoni nediet, pereżempju, l-inizjattiva għar-Reġjuni tal-Faħam fi Tranżizzjoni, li tgħin biex jiġu żviluppati strateġiji u proġetti għal trasformazzjoni soċjali, ekonomika u teknoloġika vijabbli f'ċerti reġjuni fl-UE, u li se tiġi estiża għar-reġjuni b'użu intensiv tal-karbonju. Tali inizjattivi bikrija li jantiċipaw l-isfidi tat-tranżizzjoni għandhom jissaħħu u jiġu multiplikati għal setturi oħra fejn hija meħtieġa trasformazzjoni. Is-settur awtomobilistiku u ċerti setturi tal-ikel jistgħu jkunu eżempju.

L-UE qiegħda tippjana bil-quddiem ħafna għat-tranżizzjoni taż-żoni ta' estrazzjoni tal-faħam

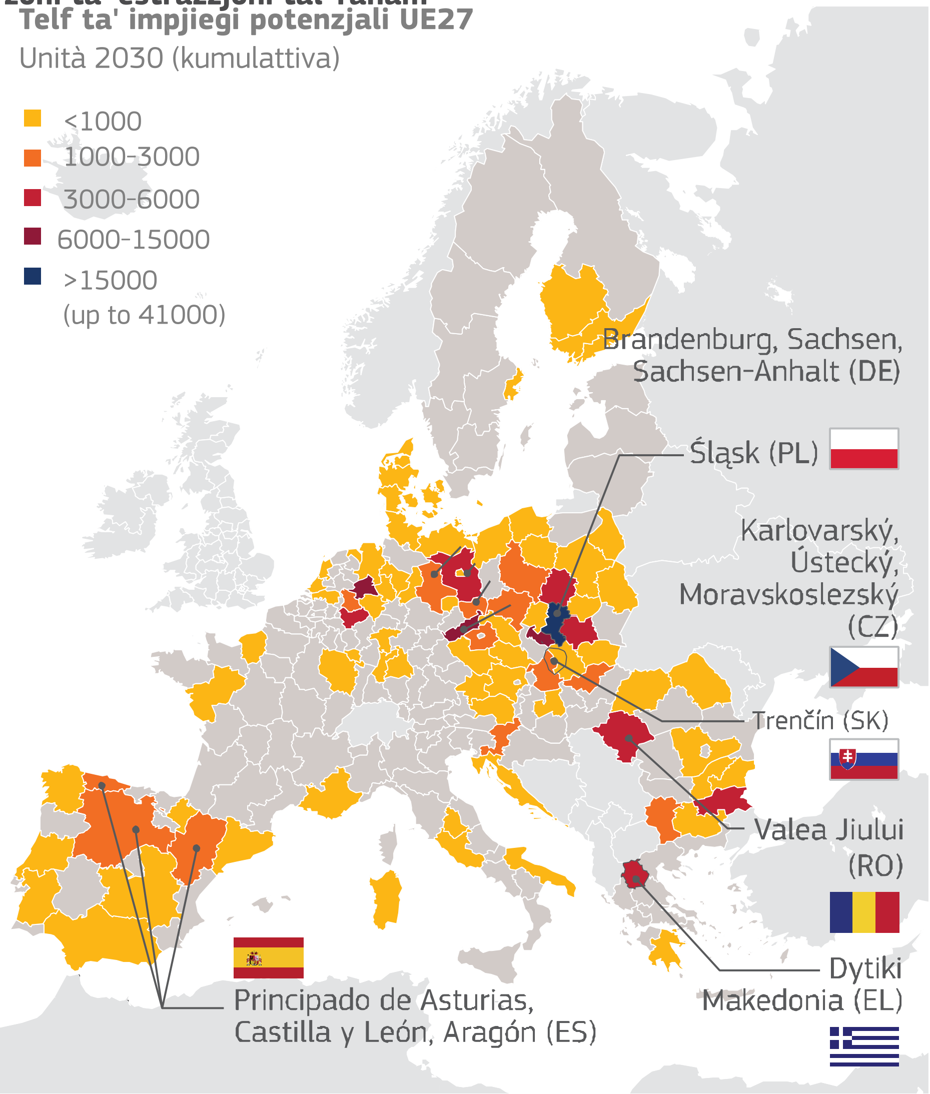

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea (DG JRC, DG REGIO).

Se jkun ukoll kruċjali li t-tranżizzjoni tkun soċjalment inkluživa u ġusta biex il-pubbliku jaċċetta l-passi meħtieġa u biex it-tranżizzjoni tiddawwar f'suċċess għal kulħadd. Dan jimplika parteċipazzjoni ogħla u aktar ġusta fis-suq tax-xogħol, filwaqt li tingħata importanza lill-kwalità tal-impjiegi u lill-kundizzjonijiet tax-xogħol. Dan jimplika wkoll ir-rispett tad-drittijiet tal-minoranzi.

F’dan il-kuntest, migrazzjoni bl-ordni, legali u ġestita tajjeb tista’ toħloq opportunitajiet għall-ekonomija Ewropea, billi tindirizza t-tibdil demografiku, kemm fil-pajjiżi tal-oriġini kif ukoll fil-pajjiżi tad-destinazzjoni tal-migranti. L-integrazzjoni u l-parteċipazzjoni sħiħa fis-soċjetajiet – kemm kulturali, soċjali jew ekonomiċi – tal-migranti kollha li bi dritt u b’mod leġittimu jkunu residenti fl-UE hija responsabbiltà komuni u hija kruċjali biex tiġi żgurata l-koeżjoni soċjali.[52]

It-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà tirrikjedi wkoll investiment f’sistemi ta’ protezzjoni soċjali effettivi u integrati, inklużi servizzi ta’ kwalità bħalma huma l-edukazzjoni, it-taħriġ, it-tagħlim tul il-ħajja, il-kura tat-tfal, il-kura mhux fl-iskola, il-kura tas-saħħa u fit-tul. Dan huwa essenzjali biex jiġu żgurati opportunitajiet indaqs għal kulħadd u biex jippromwovi l-konverġenza ekonomika u soċjali. Is-sistemi tas-saħħa, b’mod partikolari, jeħtieġ li jevolvu biex ikunu faċilment aċċessibbli u affordabbli għal kulħadd, inkluż aċċess aħjar għall-mediċini, ikunu ffokati aktar madwar il-pazjenti, u ffukati bil-qawwa fuq il-promozzjoni tas-saħħa u l-prevenzjoni tal-mard. Dawn għandhom jikollhom ukoll aktar ippjanar u tbassir, li jkunu aħjar, dwar il-forza tax-xogħol fil-qasam tas-saħħa u użu usa’ ta’ teknoloġiji diġitali kosteffettivi.[53]

Għalhekk l-investiment soċjali jrid jibqa’ fost l-ogħla prijoritajiet tal-UE u tal-Istati Membri tagħha. Id-Dokument ta’ Riflessjoni dwar l-Ewropa Soċjali[54] huwa punt ta’ referenza importanti, u jesplora fid-dettall l-għażliet biex nadattaw il-mudelli soċjali tagħna għall-isfidi li qed inħabbtu wiċċna magħhom. Il-qafas ewlieni biex l-UE timxi ‘l quddiem huwa l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali pproklamat mill-istituzzjonijiet tal-UE f’Novembru 2017. L-għan tal-Pilastru huwa li jiggwida proċess imġedded ta’ titjib fil-kundizzjonijiet tax-xogħol u tal-għajxien. Dan jistabbilixxi l-prinċipji u d-drittijiet ewlenin fil-qasam tal-impjiegi u soċjali. L-attenzjoni tagħna issa trid tkun fuq it-twettiq tal-Pilastru. Fil-mixja ‘l quddiem għandna niżguraw ukoll li l-implimentazzjoni tal-Pilastru tgħin biex tgħammar lin-nies bil-ħiliet meħtieġa għall-impjiegi addattati li huma mmirati lejn tranżizzjoni ekonomika ekoloġika.

It-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà trid ukoll tkompli tgħin lill-Istati Membri u lir-reġjuni jikbru ‘l fuq u lejn xulxin, filwaqt li jevitaw inġustizzji u inugwaljanzi reġjonali usa’ fl-UE fi ħdan iż-żoni urbani u dawk rurali u bejniethom.

Filwaqt li 75 % tat-territorju tal-UE huwa rurali, iż-żoni urbani huma d-dar ta’ aktar minn żewġ terzi tal-popolazzjoni tal-UE. Dawn jiġġeneraw sa 85 % tal-PDG tal-UE, li jgħoddu għal madwar 60-80 % tal-użu tal-enerġija, u spiss jiffaċċjaw sfidi bħalma huma l-konġestjoni, nuqqas ta’ akkomodazzjoni adegwata, tniġġis tal-arja, u infrastruttura sejra lura.[55] L-implimentazzjoni u l-iżvilupp tal-Aġenda Urbana tal-UE għandha tibqa’ prijorità u s-sinerġiji ma’ politiki differenti tas-sostenibbiltà u ma’ strumenti oħra għandhom jiġu intensifikati.

Iż-żoni rurali huma wkoll il-fornituri prinċipali tal-ikel, tal-enerġija u tal-materjal li nikkonsmaw u huma għalhekk ta’ importanza kritika għat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà. Il-bijoekonomija hija eżempju wieħed fejn tista’ ssir kontribuzzjoni importanti lejn id-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija tagħna filwaqt li jinħolqu impjiegi rurali. It-turiżmu u s-sistemi tal-ikel sostenibbli ukoll huma eżempji tajbin ta’ opportunitajiet ekonomiċi fiż-żoni rurali, li jinvolvu l-protezzjoni u t-tisħiħ tal-wirt kulturali u naturali.

---

[52] COM(2016) 377.

[53] Sa 9.6 % tal-PDG tal-Ewropa kien iddedikat għall-kura tas-saħħa fl-2017, għalhekk qiegħed isir dejjem aktar importanti li l-infiq fis-saħħa jkun effiċjenti u li tiġi indirizzata l-ħela fl-infiq.

[54] COM (2017) 206, Dokument ta’ Riflessjoni dwar id-Dimensjoni Soċjali tal-Ewropa, 26 ta’ April 2017.

[55] L-Għanijiet ta’ Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, Mira 11: Nagħmlu l-bliet inklużivi, sikuri, reżiljenti u sostenibbli. Disponibbli fuq: https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/

Miżuri tal-UE weħidhom, bħall-politika ta' koeżjoni u l-politiki tal-iżvilupp rurali, inkluża l-Azzjoni tal-UE għal Irħula Intelliġenti, mhux se jkunu biżżejjed, u l-atturi kollha, inklużi dawk nazzjonali u reġjonali se jkollhom jagħmlu l-parti tagħhom biex jaċċelleraw it-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà u japplikaw approċċi regolatorji u oħrajn xierqa li jsaħħu ż-żoni rurali u jissalvagwardjaw kundizzjonijiet tal-għajxien ugwali.

3.2 Faċilitaturi orizzontali għat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà

3.2.1 L-edukazzjoni, ix-xjenza, it-teknoloġija, ir-riċerka, l-innovazzjoni u d-diġitalizzazzjoni

L-edukazzjoni, ix-xjenza, it-teknoloġija, ir-riċerka u l-innovazzjoni huma prerekwiżit biex tinkiseb ekonomija tal-UE sostenibbli li tilħaq l-SDGs.[56] Għandna bżonn inkomplu nżidu s-sensibilizzazzjoni, inwessgħu l-għarfien u ntejbu l-ħiliet tagħna. Għandha ninvestu aktar f'dawn l-oqsma, u nidderiġuhom lejn l-SDGs.

L-edukazzjoni, it-taħriġ u t-tagħlim tul il-ħajja huma indispensabbli biex tinħoloq kultura ta' sostenibbiltà. Il-mexxejja tal-UE qablu li jaħdmu lejn Żona Ewropea tal-Edukazzjoni sal-2025 biex jiġi sfruttat il-potenzjal sħiħ tal-edukazzjoni, tat-taħriġ u tal-kultura bħala xpruni għall-ħolqien tal-impjiegi, għat-tkabbir ekonomiku u għall-ġustizzja soċjali. L-edukazzjoni hija kemm virtù, fiha nnifsha, u mezz imprezzabbli biex jinkiseb l-iżvilupp sostenibbli. It-tijib tal-aċċess ugwali għal edukazzjoni u għal taħriġ inklużivi ta' kwalità għolja fl-istadji kollha tal-ħajja, mill-edukazzjoni bikrija fit-tfulija sal-edukazzjoni ogħla u l-edukazzjoni għall-adulti, iridu għaldaqstant ikunu mira prinċipali. L-istituzzjonijiet edukattivi fil-livelli kollha għandhom jiġu mħeġġa jħaddnu l-SDGs bħala gwida għall-attivitajiet tagħhom u jiġu sostnuti biex isiru postijiet fejn il-ħiliet għas-sostenibbiltà mhumiex biss jiġu mgħallma iżda wkoll prattikati b'mod attiv. Ir-riforma u l-modernizzazzjoni tas-sistemi tal-edukazzjoni, mill-bini ta' skejjel u kampusijiet ekoloġiċi sal-iżvilupp tal-ħiliet ġodda għall-ekonomija diġitali għandhom jiġu indirizzati wkoll.

It-tisħiħ tal-ħiliet fl-ICT u l-kompetenzi diġitali ewlenin, f'konformità mal-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali tal-UE[57], u l-fokus fuq l-intelliġenza artifiċjali[58] għandhom ikunu fost il-prijoritajiet meta nħarsu 'l quddiem. Hija prijorità ċara li l-qawwa tat-trasformazzjoni diġitali trid tiġi kkontrollata u sfruttata sabiex jintlaħqu l-SDGs. L-UE hija impenjata bis-sħiħ biex tiżviluppa l-kapaċità u l-għarfien espert fit-teknoloġiji diġitali ewlenin bħall-konnettività, l-internet tal-oġġetti, iċ-ċibersigurtà, il-blockchain jew l-informatika ta' prestazzjoni għolja, filwaqt li fl-istess ħin tagħti attenzjoni lill-esternalitajiet negattivi potenzjali tal-infrastrutturi diġitali.

L-intelliġenza artifiċjali hija qasam fejn l-UE għadha lura, wara ċ-Ċina u l-Istati Uniti.[59] L-UE jenħtieġ li tlaħħaq malajr biex taħsad il-benefiċċji ekonomiċi u fl-istess ħin tieħu r-riedni f'idejha fejn tidħol il-formazzjoni tal-etika l-ġdida meħtieġa li għandha takkumpanja din it-teknoloġija ġdida. B'dan il-mod l-UE tista' tgħin biex jiġi żgurat li l-intelliġenza artifiċjali tkun ta' benefiċċju nett għal ħajjet in-nies u x-xogħolhom. Billi l-intelliġenza artifiċjali tkun tista' tipproċessa ammonti kbar ta' *data* b'mod istantanju, għandha l-potenzjal iżżid b'mod

[56] The Role of Science, Technology and Innovation Policies to Foster the Implementation of the Sustainable Development Goals *Report of the Expert Group "Follow-up to Rio+20, notably the SDGs".*
[57] COM(2018) 22 final.
[58] F'Novembru 2018, il-Kummissjoni Ewropea nediet l-AI Watch biex timmonitorja l-iżviluppi marbuta mal-Intelliġenza Artifiċjali fl-UE u madwar id-dinja u tipprovdi l-bażi analitika meħtieġa għal aktar azzjoni.
[59] Il-Kummissjoni Ewropea "Pjanijiet tal-Istati Uniti-Ċina-UE dwar l-IA: fejn ninsabu?" Jannar 2018. Disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/dem/monitor/sites/default/files/DTM_AI%20USA-China-EU%20plans%20for%20AI%20v5.pdf.

sinifikanti l-produttività f'bosta oqsma, bħalma huma l-kura tas-saħħa, l-enerġija, l-agrikoltura, l-edukazzjoni u l-protezzjoni ambjentali. Pereżempju, fis-settur agrikolu, ir-riċerkaturi bħalissa qed jużaw l-intelliġenza artifiċjali u l-big *data* biex ibassru r-rendiment tal-għelejjel diversi xhur qabel il-ħsad, b'hekk potenzjalment jgħinu lill-bdiewa jżidu l-produttività, jieħdu deċiżjonijiet informati dwar it-tħawwil u fl-aħħar mill-aħħar itejbu s-sigurtà tal-ikel.[60]

Ir-riċerka u l-innovazzjoni għandhom rwol importanti bħala katalisti għall-bidla. Dawn huma għodda għall-analiżi tal-impatti tal-bidla u mezz biex jiġi żgurat li kwalunkwe tranżizzjoni twassal għal żieda fil-benessri tagħna. Dawn jippermettulna wkoll niffrankaw il-flus. Aktar investiment illum fl-innovazzjoni u fl-iżvilupp teknoloġiku, fit-tul taż-żmien, se jgħinna nbaxxu l-ispejjeż biex jintlaħqu l-miri tagħna tal-politika fit-tul bħal dawk relatati mal-miri tagħna klimatiċi u ambjentali. L-Ewropa għandha l-imħuħ, il-ħiliet, u l-kreattività innata. Billi tibni fuq l-elementi sodi tal-komunità tagħha sinjura fir-riċerkaturi u fl-innovaturi, l-UE qiegħda f'pożizzjoni tajba biex tieħu rwol ewlieni fl-iżvilupp u l-iskjerament ta' soluzzjonijiet innovattivi għal tkabbir ekoloġiku u inklużiv li ser ikunu applikabbli fl-UE kif ukoll mad-dinja kollha.

Madankollu, biex jiġi sfruttat bis-sħiħ dan il-potenzjal, l-Istati Membri tal-UE għandhom bżonn iżidu n-nefqa tagħhom fuq ir-riċerka. L-UE qablet li, sal-2020, 3 % tal-PDG tal-Istati Membri tal-UE għandu jiġi investit fir-riċerka, fl-iżvilupp u fl-innovazzjoni, iżda għadna 'l bogħod milli nilħqu din il-mira.

Ir-rata ta' investiment taċ-Ċina fir-R&Ż tiżboq dik tal-UE u tal-Istati Uniti

Intensità tar-R&Ż (nefqa totali fl-R&Ż bħala % tal-PDG), 1995-2017

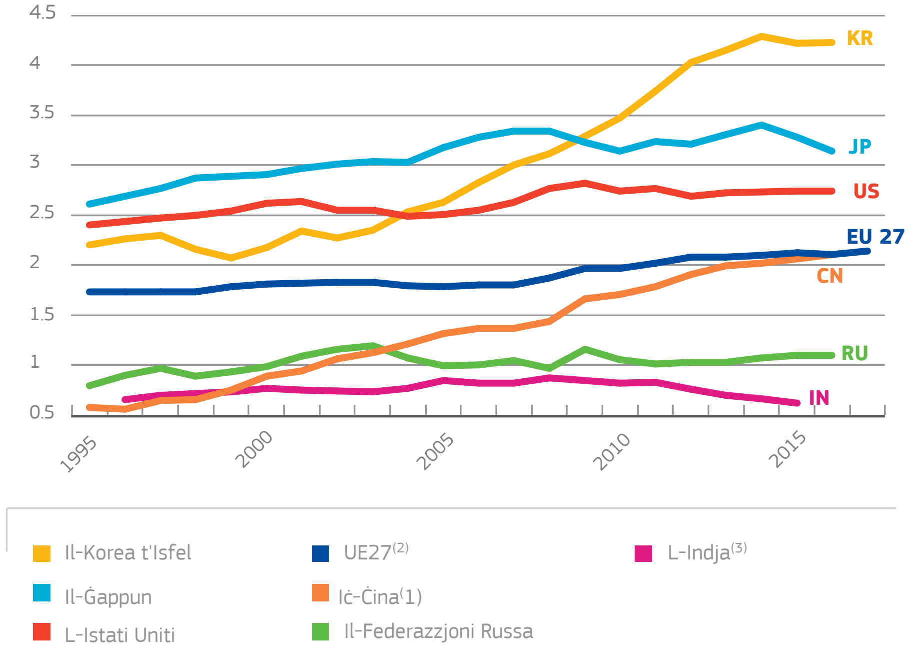

Sors: DĠ tar-Riċerka u l-Innovazzjoni – L-Unità għar-Riformi u l-Impatt Ekonomiku – Intelligence dwar il-pajjiżi ;
Data: Eurostat, OECD, UNESCO.
Noti: (1) CN: Iċ-Ċina ma tinkludix lill-Ħong Kong. (2) UE27: Ir-Renju Unit mhuwiex inkluż. (3) IN: *Data* mhux disponibbli għall-2012, 2013 u l-2014. Iċ-ċifri ġew estrapolati mid-DĠ RTD.

[60] Jiaxuan You, Xiaocheng li, melvin low, David B. Lobell, Stefano Ermon, "Sustainability and Artificial Intelligence Lab, Combining Remote Sensing Data and Machine Learning to Predict Crop Yield". Disponibbli fuq: http://sustain.stanford.edu/crop-yield-analysis

F'livell tal-UE, il-Programmi Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni huma katalisti għall-kompetittività sostenibbli, għat-tkabbir u għall-investimenti. Biex titħaffef it-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà, il-finanzjament tar-riċerka u l-innovazzjoni jeħtieġ li jkun ikkumplementat b'approċċ strateġiku għall-investiment, li jippermetti soluzzjonijiet innovattivi li jilħqu s-suq, peress li dawn ta' spiss ikunu jeħtieġu kapital intensiv u investimenti b'riskju għoli. Strumenti bħalma huma l-Fond Ewropew għall-Investimenti Strateġiċi nħolqu biex jgħinu ħalli jitnaqqsu r-riskji ta' investimenti bħal dawn u b'hekk jagħmilhom aktar attraenti għall-partijiet konċernati privati. Il-Kunsill Ewropew għall-Innovazzjoni li ġie propost dan l-aħħar jista' jgħin ukoll f'dan ir-rigward billi jappoġġja l-aqwa innovaturi, negozji ġodda, kumpaniji żgħar u riċerkaturi biex jirnexxu fi proġetti innovattivi ta' riskju għoli, jespandu internazzjonalment u jibbenefikaw minn arrikkiment reċiproku intellettwali.

L-UE u l-Istati Membri jkunu jistgħu jiffokaw fuq il-finanzjament ta' teknoloġiji innovattivi u rivoluzzjonarji u kumpaniji innovattivi li għandhom il-potenzjal li jsiru mexxejja tas-suq globali u tal-UE fit-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà, kif ukoll dwar l-użu effettiv u f'waqtu ta' dawn l-innovazzjonijiet. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-biedja u lis-sistemi tal-ikel sostenibbli u innovattiv, lit-teknoloġija nadifa, lis-saħħa tal-bniedem u tal-annimali, lis-soluzzjonijiet ekosistemiċi u lill-prodotti u lill-metodi ta' produzzjoni effiċjenti fl-użu tar-riżorsi. Barra minn hekk, huwa meħtieġ qafas regolatorju ta' appoġġ biex jistimula l-użu tal-innovazzjoni effettiva għall-iżvilupp sostenibbli.

L-UE u l-Istati Membri se jkunu mitluba wkoll jippromwovu rabtiet aktar b'saħħithom bejn ir-riċerkaturi u s-settur kummerċjali. Iċ-ċentri u l-inkubaturi tar-riċerka, tal-iżvilupp u tal-innovazzjoni fl-UE huma importanti biex jappoġġaw l-iżvilupp sostenibbli, ħalli r-riċerkaturi u n-negozji jkunu jistgħu jiltaqgħu, jiskambjaw l-aħjar prattiki u b'hekk jixprunaw l-innovazzjoni. Filwaqt li l-kumpaniji l-kbar jistgħu jkollhom il-mezzi biex jiżviluppaw attivitajiet ta' riċerka interni, ta' spiss dan ma jkunx il-każ għal intrapriżi żgħar u medji. Rabtiet iżjed b'saħħithom u diretti mal-komunità tar-riċerka għandhom il-potenzjal li jnaqqsu dan id-distakk.

> Kaxxa: L-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT), b'40 Ċentru tal-Innovazzjoni madwar l-UE, jiġbor flimkien it-trijangolu tal-edukazzjoni, ir-riċerka u n-negozju. Diversi **Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni** (Knowledge and Innovation Communities - KICs) ġew imnedija u oħrajn se jiġu mnedija fil-futur. Dawn lill-komunitajiet **jindirizzaw sfidi kbar soċjetali tal-UE relatati tal-SDGs**, bħat-tibdil fil-klima, l-enerġija, l-ikel, is-saħħa, il-materja prima, id-diġitali, il-mobilità urbana u l-manifattura avvanzata. Aktar minn 1200 sieħeb fin-negozju, ir-riċerka u l-edukazzjoni jingħaqdu flimkien biex jindirizzaw dawn l-isfidi.

3.2.2 Il-finanzi, l-ipprezzar, it-tassazzjoni u l-kompetizzjoni

L-ispejjeż li jkun hemm minħabba li ma jsir xejn huma enormi fuq terminu medju u twil. Fl-istess waqt li t-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà tinvolvi investiment sinifikanti fuq terminu qasir u bidla komprensiva fil-mod kif taħdem is-sistema finanzjarja. Il-kisba tal-SDGs hija stmata li tirrikjedi madwar EUR 4.5 sa 6 triljun globalment.[61] Madwar EUR 180 biljun ta' investimenti addizzjonali huma meħtieġa biex jinkisbu l-miri tal-UE sal-2030 li sar qbil dwarhom f'Pariġi, inkluż tnaqqis ta' 40 % fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra. Il-fondi pubbliċi jeħtieġ li jkunu orjentati aħjar u b'mod aktar intelliġenti lejn it-twettiq tal-SDGs, iżda aħna ma nistgħux nissodisfaw il-bżonnijiet tagħna mingħajr ma s-settur privat jiċċaqlaq lejn is-

[61] Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Kummerċ u l-Iżvilupp. Disponibbli fuq: http://www.eurasia.undp.org/content/rbec/en/home/blog/2017/7/12/What-kind-of-blender-do-we-need-to-finance-the-SDGs-.html

sostenibbiltà wkoll. Il-mobilizzazzjoni tal-fondi biex jiffinanzjaw it-transizzjoni trid timxi id f'id mat-tneħħija gradwali ta' proġetti ta' finanzjament li huma ta' detriment għal tkabbir ekonomiku ekoloġiku u inklużiv.

Il-pjan ta' Investiment għall-Ewropa għandu l-għan li jimmobilizza finanzjament privat għall-ġid pubbliku. Imniedi fl-2015, id-driegħ finanzjarju tiegħu, il-Fond Ewropew għall-Investimenti Strateġiċi, s'issa mmobilizza EUR 370 biljun f'investiment totali f'oqsma ewlenin meħtieġa għall-modernizzazzjoni tal-ekonomija Ewropea. Dan jinkludi l-enerġija rinnovabbli, l-effiċjenza fl-enerġija, ir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni, kif ukoll infrastruttura soċjali bħall-akkomodazzjoni soċjali jew affordabbli. Għall-qafas baġitarju li jmiss mill-2021 sal-2027, il-Kummissjoni pproponiet li tirdoppja r-riżorsi baġitarji għas-settur soċjali, inkluż l-intraprenditorija soċjali, u se jiffinanzja infrastrutturi sostenibbli biss. Il-Grupp tal-Bank Ewropew tal-Investiment diġà huwa l-akbar fornitur multilaterali ta' finanzjament għall-klima madwar id-dinja, impenja tal-inqas 25 % tal-investimenti tiegħu għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u għall-adattament għalih.

Il-Kummissjoni - abbażi tar-rakkomandazzjonijiet minn grupp ta' esperti ta' livell għoli - stabbilixxiet ukoll pjan direzzjonali biex tagħti spinta lir-rwol tal-finanzi fil-kisba ta' ekonomija bi prestazzjoni tajba li tagħti riżultati fejn jidħlu miri soċjali u ambjentali. Il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Finanzi Sostenibbli[62] u l-proposti leġiżlattivi li segwew se jgħinu lill-investituri jieħdu deċiżjonijiet informati dwar l-investiment, ibbażati fuq kriterji ċari ta' x'inhu l-investiment sostenibbli. Dan għandu jiffaċilita t-tħaffif u ż-żieda ta' investimenti usa' fi proġetti sostenibbli kemm fl-UE kif ukoll madwar id-dinja kollha, kif ukoll jinċentiva lill-investituri jevitaw investimenti li mhumiex sostenibbli.

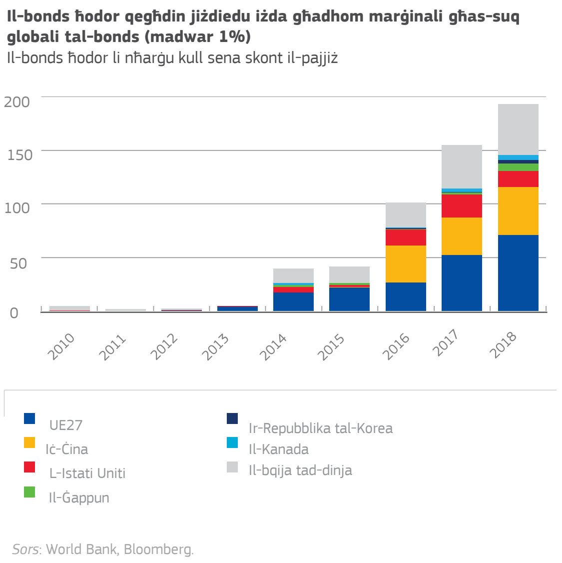

Aktar attenzjoni għandha tingħata biex il-finanzjament sostenibbli jintrabat mal-ekonomija reali biex b'hekk tiżdied id-domanda għal prodotti sostenibbli u s-servizzi tal-investituri jiġu pariġġati b'żieda fil-provvista. L-ipprezzar effettiv tal-esternalitajiet se jkun kruċjali f'dan ir-rigward. Għandhom isiru wkoll sforzi addizzjonali biex iċ-ċittadini Ewropej jiġu infurmati dwar is-sistema ta' finanzjament, ħalli jsiru aktar konxji tal-attività korporattiva li jkunu qed

[62] Il-Pjan ta' Azzjoni dwar Finanzi Sostenibbli. Disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/info/publications/180524-proposal-sustainable-finance_en.

jiffinanzjaw u ta' kif iżommu lill-maniġers tal-fondi akkontabbli f'każ li flushom ma jiġux ġestiti b'mod sostenibbli.

L-UE qed tmexxi bidla komprenżiva tas-sistema finanzjarja lejn id-direzzjoni tas-sostenibbiltà permezz ta':

- ✓ **il-ħolqien ta' lingwa komuni**: sistema ta' klassifikazzjoni unifikata tal-UE ("tassonomija"), biex tiddefinixxi liema attivitajiet ekonomiċi huma sostenibbli u jiġu identifikati oqsma fejn l-investiment sostenibbli jista' jkollu l-akbar impatt.
- ✓ **Jitnaqqas ir-riskju ta' greenwashing:** il-ħolqien ta' standards u tikketti għal prodotti finanzjarji ambjentali li jippermettu lill-investituri jidentifikaw faċilment investimenti li jkunu konformi mal-kriterji ekoloġiċi jew b'użu baxx ta' karbonju.
- ✓ **L-inkorporazzjoni tas-sostenibbiltà fil-konsulenza dwar l-investiment:** id-ditti tal-assigurazzjoni u tal-investiment jiġu obbligati jagħtu pariri lil klijenti fuq il-bażi tal-preferenzi tagħhom dwar is-sostenibbiltà.
- ✓ **L-iżvilupp ta' parametri referenzjarji tas-sostenibbiltà u trawwim tat-trasparenza tagħhom.**
- ✓ **L-iċċarar tad-doveri tal-investituri istituzzjonali u tal-maniġers tal-assi":** jiġi żgurat li jqisu s-sostenibbiltà fid-deċiżjonijiet tagħhom dwar l-investiment u jissaħħu r-rekwiżiti ta' divulgazzjoni tagħhom.
- ✓ Titjieb it-trasparenza fir-rapportar korporattiv**:** reviżjoni tal-linji gwida dwar id-divulgazjzoni ta' informazzjoni mhux finanzjarja.
- ✓ **Tiġi inkorporata s-sostenibbiltà fir-rekwiżiti prudenzjali:** l-inklużjoni ta' fattur ta' sostenn ekoloġiku meta dan ikun ġustifikat minn perspettiva ta' riskju biex jissalvagwardja l-istabbiltà finanzjarja.

Biex tiġi salvagwardjata l-kapaċità finanzjarja tal-awtoritajiet pubbliċi biex jinvestu fit-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà, hija meħtieġa wkoll azzjoni biex tinkiseb riforma fiskali sostenibbli fil-livelli kollha. Għandna nsaħħu l-ġlieda kontra l-evażjoni tat-taxxa u l-evitar tat-taxxa korporattiva. Il-kooperazzjoni transnazzjonali hija meħtieġa biex tiġi indirizzata l-kwistjoni tar-rifuġji fiskali li jimminaw il-bażi tat-taxxa kemm tal-UE kif ukoll tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Aktar importanti minn hekk, is-sistemi tat-tassazzjoni tal-UE u tal-ipprezzar għandhom ikunu mfasslin sabiex jirriflettu l-ispejjeż reali, jindirizzaw il-kwistjonijiet soċjali u ambjentali ewlenin tagħna u jixprunaw bidla fl-imġiba fl-ekonomija kollha. Il-kompetizzjoni sostenibbli tiddependi fuq prezzijiet li jirriflettu l-ispejjeż vera tal-produzzjoni u tal-użu — billi jiġu internalizzati l-esternalitajiet.[63]

Ir-regolaturi, il-mexxejja tan-negozju u s-soċjetà ċivili jeħtieġ li jaħdmu flimkien biex jipprovdu kundizzjonijiet ekwi f'konformità mal-SDGs u biex jiġi stimulat żvilupp li jwassal biex il-prodotti u s-servizzi sostenibbli jsiru dawk l-aktar affordabbli.

Dan għandu jinvolvi bidliet fis-sistemi fiskali sabiex l-Istati Membri jnaqqsu t-taxxi fuq ix-xogħol u jżiduhom fuq il-kapital, it-tniġġis, ir-riżorsi taħt il-prezz u esternalitajiet ambjentali oħra.[64] Il-prinċipji "l-utent iħallas" u "min iniġġes iħallas" għandhom jiġu applikati biex jipprevjenu u jikkoreġu d-degradazzjoni ambjentali u biex jiġi evitat li l-piż jgħaddi għand il-

[63] Business and Sustainable Development Commission, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", Jannar 2017.
[64] Business and Sustainable Development Commission, "Better Business Better World, The report of the Business & Sustainable Development Commission", Jannar 2017.

kontribwenti. Bħalissa, id-dħul mit-taxxi fuq ix-xogħol għadu tmien darbiet ogħla mid-dħul iġġenerat mit-taxxi ambjentali fl-UE u matul is-snin għadd limitat biss ta' Stati Membri tal-UE naqqsu s-sehem tagħhom ta' taxxi fuq ix-xogħol filwaqt li żidu s-sehem tagħhom ta' taxxi ambjentali.

94%

Kważi l-Ewropej kollha jaqblu li min iniġġes ħafna għandu r-responsabbiltà ewlenija li jirranġa d-dannu li jikkawża.

L-Ewrobarometru dwar l-attitudnijiet lejn l-Ambjent 2017

L-ispejjeż esterni tat-trasport fl-UE huma sinifikanti ħafna

Il-Kummissjoni Ewropea ilha tagħmel studju dwar l-internalizzazzjoni tal-kostijiet esterni għall-modi kollha tat-trasport u li jkopri l-konġestjoni, l-inċidenti, l-emissjonijiet tas-CO2, l-istorbju, it-tniġġis tal-arja, ħsara għall-ħabitat u t-tqabbil ta' dawn il-kostijiet mal-kostijiet imħallsa mill-utenti. L-objettiv huwa li jiġi vvalutat il-punt sa fejn il-prinċipji "l-utent iħallas" u "min iniġġes iħallas" huma implimentati fl-UE, u biex jiġu identifikati opzjonijiet għal aktar internalizzazzjoni ta' esternalitajiet negattivi. Skont ir-riżultati preliminari, il-livell globali tal-ispejjeż esterni fit-trasport fl-Istati Membri tal-UE huwa stmat għal madwar EUR 1000 biljun kull sena, u dan jikkorrispondi għal kważi 7 % tal-PDG. Is-sejbiet ta' dan l-istudju, li għandu jitlesta sa nofs l-2019, għandhom ikunu input importanti għad-dibattiti li jmiss dwar il-futur tal-politika tat-trasport tal-UE.

Neħtieġu wkoll li niżguraw li t-tranżizzjoni tkun soċjalment ġusta, li l-kostijiet ta' tranżizzjoni huma maqsumin b'mod ekwu fost dawk li jħallsu t-taxxa u li kulħadd jagħti s-sehem ġust tiegħu. It-trasferiment meħtieġ ta' taxxi u t-tneħħija ta' inċentivi finanzjarji kontroproduttivi bħas-sussidji għall-fjuwils fossili jista' jkollu implikazzjonijiet rigressivi u jolqot ħażin il-fqar. Għaldaqstant il-fassala tal-politika jridu jattivaw l-ingranaġġi rilevanti kollha flimkien, pereżempju, mal-miżuri attivi tas-suq tax-xogħol u l-edukazzjoni u t-taħriġ, jiżguraw li din il-bidla ssir flimkien mal-miżuri li jittrasformaw is-sistema fiskali u t-taħlita tat-taxxa f'sistemi aktar progressivi u b'kunsiderazzjoni tal-aktar gruppi vulnerabbli.[65]

Fil-progress li jsir, it-tassazzjoni armonizzata fuq l-esternalitajiet soċjali u ambjentali negattivi fis-Suq Uniku tal-UE se tkun importanti wkoll biex l-UE tkun tista' taqleb lejn ekonomija aktar effiċjenti u sostenibbli u biex tiżgura kundizzjonijiet ekwi għan-negozji.[66] Pereżempju, illum il-qafas legali tal-UE għat-tassazzjoni tal-enerġija għadu jikkontradixxi l-miri ambjentali u tat-tibdil fil-klima tal-UE,[67] li qed ikollu effett detrimentali fuq l-objettivi ta' politika miftiehma. Nersqu lil hinn minn votazzjoni b'unanimità fil-Kunsill, f'konformità

[65] Politiki tat-Tassazzjoni fl-Unjoni Ewropea: Stħarriġ tal-2018. Disponibbli f': https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/tax-good-governance/european-semester/tax-policies-european-union-survey_en. F'Diċembru 2018, il-Kummissjoni nediet studju li jagħti ħarsa lejn xejriet kbar ħafna (it-tibdil fil-klima, id-diġitalizzazzjoni, il-popolazzjoni li qed tixjieħ eċċ.) u l-impatt tagħhom fuq l-ekonomiji tal-UE, b'mod partikolari s-sostenibbiltà tas-sistemi tat-taxxa tal-UE.
[66] COM(2019) 8 finali.
[67] COM(2019) 8 finali.

mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Lejn it-teħid tad-deċiżjonijiet fil-politika tat-taxxa tal-UE aktar effiċjenti u demokratika"[68] se tkun kundizzjoni meħtieġa għall-bidla.

Barra minn hekk, il-kompetizzjoni hija parti importanti tat-taħlita ta' politika ġenerali u tat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà. Il-linja politika dwar il-kompetizzjoni tikkontribwixxi għad-"demokrazija ekonomika" u l-ugwaljanza. Din tippermetti prezzijiet affordabbli, kwalità u għażla, u trażżan is-setgħa ekonomika stabbilita mhux miżmuma fuq il-merti. L-evidenza[69] turi li l-politika tal-kompetizzjoni tiffavorixxi relattivament familji ifqar minn familji aktar sinjuri u twassal għal allokazzjoni aktar effiċjenti tar-riżorsi kif ukoll tixpruna l-innovazzjoni, notevolment fil-fruntieri teknoloġiċi.

Kaxxa: Il-politika tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat, speċjalment mill-modernizzazzjoni tagħha fi snin riċenti, ġiet immirata lejn is-sostenibbiltà. 94 % tal-Għajnuna mill-Istat totali fl-UE kienet immirata lejn objettivi orizzontali ta' interess komuni, bħall-ħarsien ambjentali, ir-riċerka, l-iżvilupp, l-innovazzjoni u l-iżvilupp reġjonali. 54 % tan-nefqa totali kienet tappoġġa l-iffrankar ambjentali u enerġetiku.[70]

3.2.3 Imġiba responsabbli tan-negozju, responsabbiltà soċjali korporattiva u mudelli ta' negozju ġodda

In-negozji għandhom rwol essenzjali x'jaqdu fit-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà. Matul l-aħħar deċennji, kemm fuq bażi volontarja u b'impetu mill-awtoritajiet pubbliċi, ammont dejjem jikber ta' kumpaniji bdew jagħmlu r-responsabbiltà ambjentali u soċjali tagħhom bħala parti ċentrali mill-missjonijiet korporattivi tagħhom. Aktar u aktar kumpaniji qed jaraw l-SDGs bħala parti integrali tal-istrateġija tal-kompetittività u t-tkabbir tagħhom. Huma fehmu li negozju responsabbli jista' jwassal għal aktar profitti u tkabbir sostenibbli, opportunitajiet ġodda tas-suq, u valur fuq terminu twil għall-azzjonisti.

Fl-2017, **78%** fost l-akbar kumpaniji fid-dinja inkludew ir-responsabbiltà soċjali korporattiva (CSR – corporate social responsibility) fir-rapportar annwali tagħhom.

Stħarriġ tal-KPMG dwar ir-Rapportar tar-responsabbiltà soċjali korporattiva 2017 "The Road Ahead"

Minħabba l-kumplessità dejjem tikber u l-globalizzazzjoni tal-ktajjen tal-provvista, huwa importanti li tkun promossa l-applikazzjoni ta' standards għoljin ta' sostenibbiltà wkoll f'pajjiżi terzi. Il-prattiki kummerċjali, il-mudelli tal-konsum u tal-produzzjoni min-negozji tal-UE u l-konsumaturi ma għandhomx jikkontribwixxu b'mod indirett għal ksur tad-drittijiet tal-bniedem jew d-degradazzjoni ambjentali xi mkien ieħor fid-dinja.

[68] COM(2019) 8 finali.
[69] Dierx, Adriaan, Ilzkovitz, Pataracchia, Ratto, Thum-Thysen and Varga (2017), "Does EU competition policy support inclusive growth?", Journal of Competition Law & Economics, Vol. 13, No. 2.; L-iskeda informattiva tal-OECD dwar kif il-politika tal-kompetizzjoni taffettwa l-eżiti makroekonomiċi (Ottubru 2014); Fabienne Ilzkovitz and Adriaan Dierx, "Ex-post economic evaluation of competition policy enforcement: A review of the literature", DG Competition, June 2015.
[70] http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_mt.html

F'dawn l-aħħar sentejn, l-UE saħħet id-drittijiet tal-azzjonisti[71] u l-investituri[72] biex tgħinhom jifhmu kemm l-aspetti finanzjarji u mhux finanzjarji tal-prestazzjoni tal-kumpaniji u biex tippermettilhom aħjar li jżommu l-kumpanija responsabbli. L-UE implimentat ukoll il-kriterji ambjentali u soċjali ġodda fil-leġiżlazzjoni tagħha dwar l-akkwist pubbliku sabiex tinkoraġġixxi lill-kumpaniji biex jiżviluppaw prodotti u servizzi soċjalment responsabbli. L-UE adottat ir-Regolament dwar il-Minerali ta' Kunflitt[73] biex tiżgura li l-kumpaniji tal-UE jimportaw ċerti minerali u metalli minn sorsi responsabbli biss li ma jużawx il-profitti biex jiffinanzjaw kunflitti armati. F'dan il-kuntest, il-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Finanzi Sostenibblili ġie adottat dan l-aħħar huwa relevanti wkoll għaliex jorbot is-sistema fiskali ma' proġetti aktar sostenibbli.[74]

Madankollu, jidher b'mod ċar li hemm spazju biex isir aktar fil-livelli kollha. Fil-livell tal-UE, qed naħdmu biex nidentifikaw għadd ta' miżuri xierqa u tanġibbli kif imġiba kummerċjali aktar sostenibbli tista' tiġi promossa li twassal għal aktar riżultati u ssaħħaħ il-vantaġġ kompetittiv tal-kumpaniji tal-UE f'dan il-qasam. Aħna ser ikollna nirriflettu fuq forom differenti ta' inċentivi addizzjonali għan-negozji biex nintegraw l-SDGs fl-operazzjonijiet tagħhom, inkluż l-esplorazzjoni tal-potenzjal ta' teknoloġiji emerġenti u l-ekonomija ċirkolari. Kemm fl-azzjoni interna kif ukoll f'dik esterna tagħha, l-UE se jkollha bżonn tkompli tippromwovi l-implimentazzjoni ta' linji gwida u prinċipji miftiehma internazzjonalment dwar il-kondotta responsabbli tan-negozju, bħal pereżempju l-Prinċipji Gwida tan-NU dwar in-Negozju u d-Drittijiet tal-Bniedem. Dan huwa importanti wkoll sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet internazzjonali ekwi.

Jekk inħarsu 'l quddiem, l-ekonomija kollaborattiva — fejn il-konsumaturi jistgħu jittrattaw ma' xulxin direttament — tista' wkoll tagħmel kontribuzzjoni importanti għal tkabbir sostenibbli u l-emerġenza ta' mudelli ta' negozju aktar sostenibbli meta mħeġġa u tiġi żviluppata b'mod responsabbli. Fil-preżent dan il-lapazzar ta' reazzjonijiet regolatorji differenti madwar l-UE, madankollu, joħloq inċertezza għall-operaturi tradizzjonali, għall-fornituri ta' servizzi ġodda kif ukoll għall-konsumaturi u jxekkel it-tkabbir tal-ekonomija kollaborattiva fl-UE u servizzi ġodda u innovattivi li huma assoċjati magħha.

L-intraprenditorija soċjali — bl-għan li ssolvi l-problemi bbażata fil-komunità, — jista' jkollha rwol importanti wkoll biex jiġu indirizzati l-isfidi ta' sostenibbiltà, filwaqt li jitrawwem tkabbir inklużiv u ħolqien ta' impjiegi, prosperità kondiviża lokalment, u l-inklużjoni soċjali. L-intrapriżi soċjali attwali għandhom it-tendenza li jkunu konċentrati f'oqsma speċifiċi — partikolarment f'kuntesti lokali — u jsibuha diffiċli biex jespandu fl-UE. Il-finanzjament jibqa' kwistjoni sinifikanti, li hija r-raġuni għaliex l-UE qed tiddedika aktar finanzjament għal intrapriżi soċjali. Bħall-ekonomija kollaborattiva, il-qafas regolatorju kumpless jew nieqes u r-restrizzjonijiet fil-livell lokali jistgħu jkunu ta' ostakolu. Fi Franza, pereżempju, qafas legali speċifiku fis-seħħ fl-2014 rikonoxxa l-ispeċifiċitajiet tas-settur u ta impetu ġdid lil dawn l-impriżi.

[71] Id-Direttiva (UE) 2017/828 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li temenda d-Direttiva 2007/36/KE rigward l-inkoraġġiment ta' involviment fit-tul tal-azzjonisti (Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

[72] Id-Direttiva 2014/95/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 li temenda d-Direttiva 2013/34/UE fir-rigward tad-divulgazzjoni ta' informazzjoni mhux finanzjarja u dwar id-diversità minn ċerti impriżi u gruppi kbar (Test b'rilevanza għaż-ŻEE).

[73] Ir-Regolament (UE) 2017/821 dwar il-Minerali ta' Kunflitt.

[74] https://ec.europa.eu/info/publications/180524-proposal-sustainable-finance_en#investment. Stampa aktar komprensiva tal-progress riċenti tal-UE dwar is-CSR/RBC u dwar in-Negozju u d-Drittijiet tal-Bniedem ser jiġu ppreżentati kmieni fl-2019 fil-kuntest tal-Jiem Industrijali tal-UE.

3.2.4 Kummerċ miftuħ u bbażat fuq ir-regoli

Il-kummerċ miftuħ u abbażi tar-regoli huwa wieħed mill-aqwa għodod biex tiżdied il-prosperità tagħna u dik tal-imsieħba tagħna, jogħlew l-istandards tal-għajxien tagħna u s-sostenibbiltà tal-pjaneta tagħna u d-demokraziji tagħna. Jekk irridu nkunu ta' suċċess fil-kisba ta' Ewropa sostenibbli f'dinja sostenibbli, huwa importanti li jintużaw l-istituzzjonijiet multilaterali tagħna u l-ftehimiet kummerċjali bilaterali u multilaterali biex isawru l-istandards globali.

Tendenzi protezzjonisti u l-approċċ "pajjiżi l-ewwel" huma suxxettibbli li jikkawżaw kunflitti. Barra minn hekk, huma l-ostakli l-kbar għall-bini ta' pjaneta sostenibbli — tipikament objettiv li jeħtieġ kooperazzjoni internazzjonali. Għal ħafna raġunijiet huwa fl-interess vitali tal-UE li tappoġġa u ssostni s-sistema multilaterali.

Fil-kuntest tat-tranżizzjoni lejn is-sostenibbiltà għandna naħdmu saħansitra b'mod aktar attiv ma' sħab tal-istess fehma biex jiġu negozjati regoli ġodda progressivi li jieħdu kont tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti. Dan tal-aħħar jirrikonoxxi r-rwol ewlieni tas-sistema kummerċjali multilaterali bbażata fuq ir-regoli, mal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO) fil-qalba tiegħu, li jikkontribwixxu għall-kisba tal-SDGs. L-isforzi kontinwi kostruttivi tal-UE biex jimmodernizzaw id-WTO huma għalhekk essenzjali.

Fejn is-setgħat attwali mhux qed iżommu l-kelma tagħhom dwar ftehimiet kummerċjali internazzjonali, jinħolqu opportunitajiet għall-UE. L-Unjoni bl-iktar suq intern intern żviluppat fid-dinja u bi qrib nofs biljun konusmatur jista' jintervjeni fejn oħrajn jirtiraw, u ġa għamlet hekk. Barra minn hekk, tqiegħed il-kummerċ fuq bażi ġdida u aktar sostenibbli. Il-ftehimiet kollha ġodda ta' kummerċ u investiment tal-UE issa jinkludu kapitolu dwar l-iżvilupp sostenibbli li jiddefendi u jippromwovi standards soċjali u ambjentali. Il-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika ffirmat mal-Ġappun f'Lulju 2018 huwa l-ewwel ftehim li jelabora dwar l-impenji li saru skont il-Ftehim ta' Pariġi. F'Settembru 2018, l-UE u l-Kanada qablu li jaħdmu fuq il-kummerċ u t-tibdil fil-klima fil-qafas tal-Ftehim Ekonomiku u Kummerċjali Komprensiv (CETA). L-UE qed tinnegozja dispożizzjonijiet speċifiċi għall-ġeneru fil-modernizzazzjoni tal-Ftehim tagħna ta' Assoċjazzjoni maċ-Ċili.

Kaxxa: Il-Kummissjoni ta' Juncker adottat jew bdiet timplimenta tmien ftehimiet kummerċjali ma' 15-il pajjiż, fosthom il-Kanada, l-Ukrajna, Singapor, il-Vjetnam, il-Ġappun u diversi pajjiżi Afrikani u tal-Paċifiku[75]. L-UE issa għandha 39 ftehim kummerċjali eżistenti tal-UE ma' 70 pajjiż madwar id-dinja. Dispożizzjonijiet dwar il-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli ilhom fil-qalba ta' ftehimiet ta' kummerċ ħieles tal-UE sa mill-2010.

Il-Kummissjoni pproponiet 15-il punt biex ittejjeb l-implimentazzjoni u l-infurzar tal-kapitoli dwar il-Kummerċ u l-Iżvilupp Sostenibbli fil-ftehimiet kummerċjali tal-UE.[76] L-enfasi hija fuq kooperazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-atturi differenti, infurzar aktar effettiv u aktar assertiva, inkluż l-użu ta' kapitoli ta' sostenibbiltà fil-mekkaniżmu għas-soluzzjoni ta' tilwim attwali, u komunikazzjoni mtejba u trasparenza.

Bħala parti mill-isforzi tagħha biex tappoġġa lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, l-UE tagħti preferenzi kummerċjali unilaterali taħt l-Iskema Ġeneralizzata ta' Preferenzi. Dawn il-preferenzi jiddependu mill-konformità tal-pajjiżi benefiċjarji mal-implimentazzjoni ta' konvenzjonijiet u ftehimiet internazzjonali ewlenin dwar id-drittijiet tal-bniedem u tax-

[75] Il-Kamerun, il-Kosta tal-Avorju, il-Ghana, u l-pajjiżi FSE SADC huma l-Botswana, il-Lesoto, il-Mozambique, in-Namibja, l-Afrika t'Isfel u s-Swaziland.

[76] Dokument informali tas-servizz tal-Kummissjoni. Disponibbli f': http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/february/tradoc_156618.pdf.

xogħol, il-protezzjoni ambjentali u l-governanza tajba u b'hekk jinħoloq inċentiv biex il-pajjiżi li qed jiżviluppaw jibnu mudelli ta' tkabbir ekonomiku tagħhom fuq bażi sostenibbli. F'każ ta' ksur serju u sistematiku tal-prinċipji ta' dawn il-konvenzjonijiet, il-Kummissjoni tista' temporanjament tirtira dawn il-preferenzi.

3.2.5 Governanza u l-iżgurar ta' koerenza politika fil-livelli kollha

Bidla fis-sostenibbiltà ġenwina għall-benefiċċju tal-Ewropej kollha tista' tintlaħaq permezz tal-SDGs li tirrikjedi approċċ komprensiv. L-UE, l-Istati Membri tagħha u s-sħab tagħha jeħtieġ li jqisu l-interkonnessjonijiet bejn id-diversi sfidi ta' sostenibbiltà u opportunitajiet, u jappoġġaw il-koerenza bejn oqsma differenti ta' politika, setturi u livelli ta' teħid ta' deċiżjonijiet.

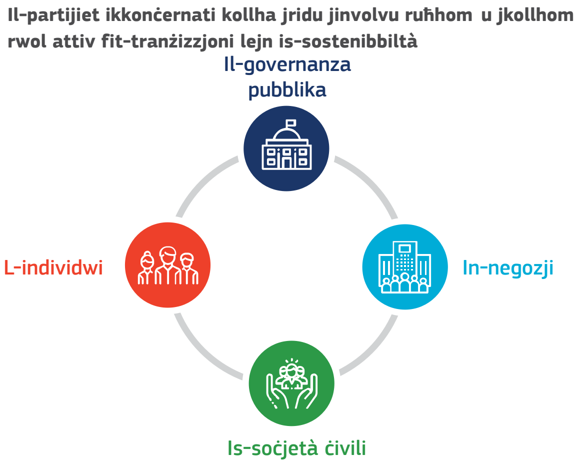

Ir-rispett tal-istat tad-dritt, id-demokrazija u d-drittijiet fundamentali huma "min aħna". Dawn huma prinċipji mhux negozjabbli u l-valuri kif stabbiliti fit-Trattati tal-UE u dawn jiffurmaw is-sisien li fuqhom aħna se nibnu. Huma wkoll maħluqa bħala parti integrali tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti u l-SDGs. L-istess japplika għall-prinċipji tal-paċi, il-ġustizzja u istituzzjonijiet b'saħħithom, li għalihom l-UE dejjem kienet promotur b'saħħtu. Dawn il-prinċipji u valuri komuni mhumiex awtoeżegwenti u l-UE, l-Istati Membri tagħha, u fil-fatt l-Ewropej kollha għandhom bżonn iħarsuhom, iżommuhom u jsaħħuhom. L-imsieħba soċjali għandhom sehem importanti x'jagħtu. Din is-sħubija trid tinżamm u tissaħħaħ sabiex tiġi żgurata kemm governanza effettiva u koerenza tal-politika adegwata.

Lil hinn minn dawn il-prinċipji sottostanti, il-koerenza politika fil-livelli kollha hija kruċjali, msejsa fuq ippjanar, politiki bbażati fuq l-evidenza, inklużività, effettività, ir-rispett għas-sussidjarjetà u l-proporzjonalità, u l-kejl u l-monitoraġġ. Regolamentazzjoni aħjar u governanza aħjar fil-livelli kollha huma vitali wkoll f'dan ir-rigward. Valutazzjonijiet tal-impatt komprensivi huma meħtieġa għall-opzjonijiet politiċi kollha, u l-kompromessi bejn l-objettivi tal-politika ekonomika, soċjali u ambjentali jeħtieġ li jiġu minimizzati u mitigati. Il-lakuni relatati fl-implimentazzjoni jipperikolaw il-koerenza tal-politika sostenibbli li għandhom ukoll jiġu indirizzati b'mod effettiv u b'mod strutturali.

L-SDGs huma maħsuba biex ikunu indiviżibbli, u l-biċċa l-kbira tal-SDGs jkopru bosta oqsma ta' politika. Għalhekk, kooperazzjoni aħjar bejn l-amministrazzjonijiet teħtieġ li tkun akkumpanjata minn aktar koerenza bejn oqsma differenti ta' politika. Il-ġestjoni tar-riżorsi tal-ikel, l-enerġija u l-ilma huma relatati ħafna. L-istess japplika għal trasport, il-kwalità tal-arja u s-saħħa, pereżempju. Hekk imsejjaħ approċċ "nexus" jeħtieġ proġetti multisettorjali fil-

livelli kollha, li jindirizzaw l-interkonnessjonijiet bejn l-SDGs. Il-Kummissjoni Ewropea kienet qed issegwi dan l-approċċ billi tadotta metodu ta' ħidma li jwaqqa' l-barrieri bejn il-Kummissarji u l-persunal kollu tal-Kummissjoni.

Koerenza politika ma tapplikax biss fil-livell intern, iżda wkoll fuq l-impatt ta' politiki interni dwar id-dimensjoni esterna, u viċi versa. Għandna niżguraw li ma nesportawx l-impronta ekoloġika tagħna jew noħolqu l-faqar, l-inugwaljanza u l-instabbiltà f'partijiet oħra tad-dinja. Bħala Ewropej għandna nkunu manifestament konxji li l-impatti negattivi band'oħra se jkollhom effett boomerang fuq l-ekonomija u s-soċjetà tagħna stess, pereżempju bl-aggravar tal-kawżi tal-migrazzjoni irregolari. L-UE hija impenjata favur il-koerenza politika għall-iżvilupp, li tiżgura li l-impatt tal-politiki interni tal-UE fuq pajjiżi li qed jiżviluppaw qed jiġi sistematikament meħud inkunsiderazzjoni. Il-monitoraġġ relevanti ġie integrat fis-segwitu kumplessiv tal-Kummissjoni dwar l-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti.[77]

Politiki ta' suċċess jeħtieġu li jistabbilixxu objettivi ċari u li jistgħu jitkejlu, b'tali mod li l-progress jista' jiġi rintraċċat, u r-riżultati jsiru pubblikament disponibbli. Ftehim dwar tali miri u sistema ta' monitoraġġ jistgħu jinħolqu bħala l-pass li jmiss fil-livell tal-UE. Il-Kunsill Ewropew kien sodisfatt bl-intenzjoni tal-Kummissjoni li tippubblika dan id-Dokument ta' Riflessjoni biex titwitta t-triq għal strateġija ta' implimentazzjoni komprensiva tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti fl-2019, li tista' tinkorpora dan l-eżerċizzju.

L-implimentazzjoni tal-SDGs teħtieġ ukoll kooperazzjoni effikaċi fil-livell tal-UE, nazzjonali, reġjonali u lokali. Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Il-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità: It-tisħiħ tar-rwol tagħhom fit-tfassil tal-politika tal-UE li segwa t-"Task Force dwar is-Sussidjarjetà u l-proporzjonalità u dwar li jsir anqas b'mod aktar effiċjenti" jipprovdi pjan direzzjonali biex dan jinkiseb.[78] Il-Kummissjoni u l-korpi l-oħrajn tal-UE jistgħu b'mod partikolari jiffaċilitaw skambju tal-aħjar prattiki fost il-bliet u r-reġjuni, u jistabbilixxu l-parametri għal approċċ territorjali transfruntier biex jintlaħqu l-SDGs.

Is-soċjetà ċivili, is-settur privat u l-akkademja għandhom naturalment ikunu wkoll parti mill-konverżazzjoni u l-miżuri ta' implimentazzjoni. Il-Pjattaforma ta' Livell Għoli ta' Bosta Partijiet Interessati dwar l-SDGs, stabbilita mill-Kummissjoni Ewropea fl-2017,[79] kien eżerċizzju pożittiv biex jiġbor flimkien l-ideat trasversali. L-input tal-Pjattaforma kien imprezzabbli għal-ħidma tal-Kummissjoni u huwa anness għal dan id-Dokument ta' Riflessjoni. Il-Grupp ta' Esperti ta' Livell Għoli dwar il-Finanzi Sostenibbli huwa eżempju pożittiv ieħor ta' kooperazzjoni transsettorjali li kien fundamentali għat-tħejjija tal-Pjan ta' Azzjoni tal-Kummissjoni dwar Finanzjament Sostenibbli.

Għal sfidi kumplessi b'firxa wiesgħa ta' interessi li jikkompetu ma' xulxin, sħubijiet bejn diversi partijiet interessati jistgħu jkomplu jiġu promossi biex jindirizzaw l-interdipendenza bejn l-SDGs differenti.

Min-naħa l-oħra, l-approċċ ta' governanza f'diversi livelli jeħtieġ li l-isforzi tal-UE huma artikolati sew fuq il-livell ta' governanza globali. Fl-implimentazzjoni tal-SDGs irridu

[77] Il-progress huwa deskritt fir-rapport tal-UE dwar il-koerenza tal-politika għall-iżvilupp tal-2019, ippubblikat flimkien ma' dan id-Dokument ta' Riflessjoni: Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni (2019)20.

[78] COM(2018) 703 finali. Disponibbli f': https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-principles-subsidiarity-proportionality-strengthening-role-policymaking_mt.pdf u https://ec.europa.eu/commission/priorities/democratic-change/better-regulation/task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_mt.

79 Disponibbli f': https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/global-topics/sustainable-development-goals/multi-stakeholder-platform-sdgs_en.

nħabbtu wiċċna ma' ħafna sfidi li ma jafux fruntieri. Orjentazzjoni aktar b'saħħitha li "tħares 'il barra", f'kooperazzjoni mill-qrib ma' sħab tal-UE mid-dinja kollha fil-livelli kollha, għalhekk hija neċessarja. Fin-Nazzjonijiet Uniti, il-Forum Politiku ta' Livell Għoli għandu rwol ewlieni, b'mod partikolari biex iżomm rekord tal-progress. L-UE bħala sostenitriċi qawwija għall-multilateraliżmu tista' tieħu r-riedni fl-iżgurar ta' rapportar xieraq dwar il-progress lejn l-SDGs u tinsisti fuq l-implimentazzjoni rigoruża u l-monitoraġġ mill-imsieħba kollha.

4 L-UE bħala entità bi rwol globali ta' innovazzjoni fl-iżvilupp sostenibbli

L-UE u n-Nazzjonijiet Uniti huma sħab naturali fl-isforzi biex isawru dinja aħjar u aktar sikura għal kulħadd. M'għandniex bżonn aktar ħitan, iżda regoli globali rrispettati minn kulħadd. Is-sistema bbażata fuq ir-regoli hija l-aħjar garanti għas-sostenibbiltà tal-ekonomija u tas-soċjetà tagħna. Id-diplomazija multilaterali biss tista' twassal għal soluzzjonijiet għal sfidi internazzjonali. L-Istrateġija Globali tal-UE dwar il-Politika Estera u l-Politika ta' Sigurtà tal-UE tirrikonoxxi l-importanza tal-SDGs bħala prijorità trasversali, u sforzi konġunti huma meħtieġa mill-UE u l-Istati Membri tagħha fir-relazzjonijiet tagħhom mal-bqija tad-dinja.

Bil-qawmien mill-ġdid globali ta' kunflitti vjolenti, b'mod partikolari f'dawn l-aħħar ħames snin, qegħdin għal darb'oħra mfakkra li l-paċi u s-sigurtà fl-UE jiddependu wkoll fuq il-ħila tal-UE li tikkontribwixxi għall-bini u ż-żamma tal-paċi f'partijiet oħra tad-dinja. L-esperjenza tal-UE fil-konsolidazzjoni tal-paċi d-dar tagħtiha s-setgħa ta' persważjoni u l-kredibilità tagħha bħala attur globali għal paċi sostenibbli u l-prosperità.

L-UE għandha wkoll tkompli taqsam soluzzjonijiet sostenibbli għall-problemi globali hekk kif il-politiki tagħna ser ikollhom biss impatt limitat fuq il-pjaneta jekk oħrajn jippromwovu politiki opposti. Billi ngħinu u ninkoraġixxu lill-oħrajn biex isegwu l-azzjonijiet tagħna, l-UE tista' tinsisti għal kundizzjonijiet ekwi, fejn kollha jikkompetu taħt l-istess kundizzjonijiet. Barra minn hekk, il-kondiviżjoni ta' soluzzjonijiet tal-UE barra mill-pajjiż twassal għal aktar impjiegi u tkabbir sostenibbli, mhux biss fil-pajjiżi msieħba, iżda anki fi ħdan l-UE nnifisha.

Fl-aħħar mill-aħħar, biex tikseb l-ikbar suċċess fi tranżizzjoni ekonomika ekoloġika u inklużiva, iridu jingħaqdu magħna s-sħab globali u npoġġu l-każ li mudell ta' żvilupp sostenibbli globali bbażat fuq il-valuri u l-prinċipji fundamentali tagħna huwa l-aħjar mod biex tinkiseb il-prosperità kondiviża u dinja sostenibbli. Il-ħidma interna tal-UE dwar l-SDGs u l-projezzjoni esterna huma għalhekk żewġ naħat tal-istess munita. Huwa fl-interess tal-UE li jkollha rwol ewlieni fl-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti wkoll globalment permezz tal-azzjoni esterna tagħha.

L-UE u l-Istati Membri tagħha huma l-akbar donaturi tal-għajnuna għall-iżvilupp u umanitarja madwar id-dinja. L-UE hija kollettivament impenjata biex iżżid il-kontribut tagħha tal-għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp sa mill-inqas 0.7 % tad-dħul nazzjonali gross tal-UE fis-sena. Permezz ta' kooperazzjoni ma' 150 pajjiż sħab madwar id-dinja, l-għajnuna għall-iżvilupp tal-UE hija kemm mezz biex jaqilgħu lin-nies mill-faqar u jiżguraw dinjità u ugwaljanza, iżda wkoll biex jinħolqu soċjetajiet paċifiċi, ġusti u inklużivi. In-natura mtawla tal-kriżijiet titlob lill-UE biex tkompli tagħmel sforz ikkoordinat biex simultanjament tindirizza l-ħtiġijiet

umanitarji u għall-ġlieda kontra l-kawżi ewlenin tal-faqar, l-ispostament, il-fraġilità u l-instabbiltà.

Il-Konsensus Ewropew dwar l-Iżvilupp il-ġdid espliċitament jimmira l-azzjoni tal-UE lejn l-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 tan-Nazzjonijiet Uniti, bl-objettiv primarju jkun li jinqered il-faqar. Wieħed mill-vantaġġi ewlenin tiegħu huwa impenn konġunt mill-UE u l-Istati Membri tagħha kollha sabiex jaħdmu aħjar flimkien, inkluż permezz ta' aktar programmazzjoni konġunta u koordinazzjoni aktar effettiva fil-post. Din l-orjentazzjoni l-ġdida għandha tkompli ttejjeb l-istrument finanzjarju estern tal-UE, imfassal speċifikament biex jappoġġa l-implimentazzjoni tal-SDGs.

Se nkomplu bl-involviment attiv tagħna mal-pajjiżi sħab permezz ta' djalogi politiċi, bbażati fuq l-SDGs, akkumpanjati mill-assistenza u l-kooperazzjoni għall-iżvilupp tagħna. Is-sħubija l-ġdida tal-UE mal-pajjiżi tal-Afrika, il-Karibew u l-Paċifiku li se tiġi wara l-Ftehim ta' Cotonou għandha taħdem biex iżżid il-prosperità billi tissodisfa l-SDGs. Meta jsir progress, għandu jkun ta' importanza partikolari għall-UE u għall-Istati Membri tagħha li tinbena sħubija u kooperazzjoni b'saħħitha mal-Afrika. L-UE għandha interess komuni f'kontinent Afrikan li jipprospera ekonomikament u politikament, b'aktar opportunitajiet għat-tkabbir, l-impjieg lokali, il-mudelli ġodda ta' negozju u r-relazzjonijiet kummerċjali li huma ta' benefiċċju reċiproku mal-Ewropa. B'mod parallel, l-impenn tal-UE ma' pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp aktar avvanzati f'firxa wiesa' ta' setturi jista' jkollu impatt sinifikanti fuq l-iżvilupp globali sostenibbli.

Bħala prijoritajiet jibqgħu li s-settur privat jinżamm kompletament infurmat u li jissaħħaħ l-investiment sostenibbli anke lil hinn mill-fruntieri tal-UE. Il-Pjan ta' Investiment Estern Ewropew ħoloq standard ġdid fl-użu tal-finanzjament pubbliku li jiġġenera investiment privat għal żvilupp sostenibbli fil-pajjiżi sħab – li beda mal-Afrika u l-Viċinat tal-UE.[80] L-Alleanza ġdida Afrika - Ewropa għal Investiment Sostenibbli u Impjiegi, imnedija f'Settembru 2018 għandha potenzjal kbir biex tillibera l-investimenti sostenibbli, bil-perspettiva li fil-ħames snin li ġejjin jinħolqu sa 10 miljun impjieg fl-Afrika.

Minħabba li b'mod partikolari l-pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp qed jaffaċċjaw diffikultajiet biex jaċċessaw finanzi biżżejjed għall-bżonnijiet tagħhom fl-infrastruttura sostenibbli u l-effiċjenza enerġetika, in-natura globali tas-swieq finanzjarji tista' toffri potenzjal kbir u tappoġġa lill-pajjiżi kollha fil-mogħdija tat-tranżizzjoni tagħhom billi tgħaqqad il-bżonnijiet lokali ma' sorsi globali ta' finanzjament. L-allinjament tal-inizjattivi finanzjarji sostenibbli u tal-għodod tul il-ġuriżdizzjonijiet jiggarantixxi swieq kompatibbli għall-assi finanzjarji sostenibbli tul il-fruntieri, u jikseb ekonomiji ta' skala u jevita l-frammentazzjoni. Dan iġib miegħu opportunitajiet ta' investiment ewlenin għan-negozji u għas-settur finanzjarju madwar id-dinja.

L-UE timmira wkoll li tkun fuq quddiem nett tal-isforzi internazzjonali ta' koordinazzjoni biex tibni sistema finanzjarja li tappoġġa t-tkabbir sostenibbli b'mod globali. Biex issaħħaħ il-kooperazzjoni u tisfrutta s-sinerġiji, ikun opportun li jiġi stabbilit netwerk internazzjonali ta' ġuriżdizzjonijiet, kemm mill-pajjiżi żviluppati kif ukoll mill-pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp li jinsabu impenjati fuq l-avvanz tal-finanzi sostenibbli. Strateġija u arkitettura koerenti internazzjonali li tingrana l-isforzi tal-istituzzjonijiet bħall-Grupp tal-Bank Dinji, l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi, il-Bank Ewropew tal-

[80] B'aktar minn EUR 37 biljun ingranati mill-bidu tagħha f'Settembru 2017, tinsab fit-triq it-tajba biex tingrana l-objettiv tal-2020 ta' EUR 44 biljun ta' investimenti għall-iżvilupp sostenibbli sal-2020.

Investiment u l-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, tikkontribwixxi biex ittejjeb il-finanzi sostenibbli u timmobilizza lill-investituri internazzjonali lejn l-investimenti sostenibbli madwar id-dinja. Teknoloġiji ġodda finanzjarji u soluzzjonijiet finanzjarji innovattivi joffru aktar opportunitajiet kbar biex jgħaqqdu lill-investituri globali mal-proġetti sostenibbli.

It-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali qed isiru dejjem aktar waħda mill-akbar theddidiet għall-paċi u għas-sigurtà fid-dinja u jekk ma titteħidx azzjoni deċiżiva se jsiru sors akbar ta' riskju globali, inkluż ta' spostament sfurzat u ta' migrazzjoni. L-UE teħtieġ li tagħti eżempju, inkluż permezz tal-implimentazzjoni rigoruża tal-Ftehim ta' Pariġi dwar il-Klima u biex tfittex sforzi internazzjonali għad-dekarbonizzazzjoni tas-settur tat-trasport. L-UE tista' wkoll tibda ftehimiet globali vinkolanti fl-oqsma tal-ekonomija ċirkolari, l-użu tar-riżorsi u l-bijodiversità.

Il-fatt li aħna l-innovaturi fit-tranżizzjoni ekoloġika u inkluživa, flimkien ma' spinta qawwija għar-regoli internazzjonali, se jippermettulna li nistabilixxu standards dinjija u se jagħtuna vantaġġ kompetittiv b'saħħtu fis-suq globali.

5 Xenarji għall-futur

L-UE impenjat ruħha għal kollox biex twassal l-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti tal-2030 u biex timplimentaha. B'ċiklu politiku ġdid ta' ħames snin fl-orizzont, wasal iż-żmien li nissodisfaw l-impenn kollettiv tagħna. L-istituzzjonijiet tal-UE jeħtieġ li jiddeċiedu dwar l-istrutturi, l-għodod u l-politiki se jużaw biex jimplimentaw u jiksbu l-SDGs u jgħinu u jiggwidaw lis-sħab tagħna. Hemm ideat differenti kif jista' dan jinkiseb bl-aħjar mod, u kull istituzzjoni, il-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni, għandhom ir-responsabbiltajiet tagħhom f'konformità mat-Trattati u l-impenji internazzjonali tagħna.

F'Ottubru 2018, il-Kunsill Ewropew laqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li tippubblika Dokument ta' Riflessjoni li jwitti t-triq għal strateġija ta' implimentazzjoni komprensiva fl-2019.

Dan id-Dokument ta' Riflessjoni jressaq tliet xenarji differenti fuq il-gwida tal-Kunsill Ewropew biex jitmexxew id-diskussjonijiet dwar kif tista' tinkiseb bl-aħjar mod l-implimentazzjoni tal-SDGs u x'jista' jkun l-aktar tqassim effettiv tal-irwoli. Din ir-riflessjoni hija maħsuba biex tinforma dibattitu fost iċ-ċittadini, il-partijiet ikkonċernati, il-gvernijiet u l-istituzzjonijiet fix-xhur li ġejjin, b'ħarsa biex tagħti spunt għat-tħejjija tal-Aġenda Strateġika tal-UE għall-2019-2024 u l-iffissar tal-prijoritajiet tal-President li jmiss tal-Kummissjoni Ewropea.

It-tliet xenarji li huma jibbażaw ruħhom fuq premessa kondiviża li hemm rikonoxximent wiesa' mill-Istati Membri tal-UE, min-negozji u mis-soċjetà ċivili li hemm bżonn impenn imsaħħaħ jekk l-UE u d-dinja għandhom jiżguraw futur sostenibbli u jiksbu l-SGDs sal-2030 u lil hinn fl-interess ta' ekonomija moderna, ambjent nadif u l-benesseri taċ-ċittadini tagħna filwaqt li niggarantixxu pjaneta abitabbli.

Hemm ukoll il-ftehim li filwaqt li l-azzjoni ta' sostenibbiltà teħtieġ li tkun fuq skala Ewropea, fl-aħħar mill-aħħar nistgħu biss nirnexxu jekk nieħdu approċċ globali. Barra minn hekk, biex l-UE tkompli tistagħna bħala kontinent prosperu, partijiet sinifikanti mid-dinja fil-fażi tal-iżvilupp teħtieġ li tiġi appoġġata biex tirkupra ekonomikament u soċjalment. Bl-istess

raġunament, l-appoġġ tal-progress ekonomiku tal-pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp lejn l-SDGs jikkontribwixxi wkoll għal firxa wiesgħa ta' interessi strateġiċi tal-UE, bħat-tnaqqis tal-migrazzjoni irregolari. L-SDGs, kif iffirmati minn 193 stat, joffru l-aktar qafas modern, globali u komprensiv li fuqu nistgħu nibbażaw xogħolna.

Id-dibattitu Ewropew issa jinvolvi x'se jsir u kif se jsir. It-tliet xenarji jissottolineaw reazzjonijiet differenti iżda jitilqu mill-premessa li l-UE għandha vantaġġi kompetittivi kbar biex tkun mexxej globali u innovatur ta' suċċess. Dawn ix-xenarji la huma restrittivi u lanqas preskrittivi. Huma għandhom l-għan li joffru ideat differenti u li jħeġġu d-dibattitu u l-ħsieb. Ir-riżultat aħħari probabbilment ikun taħlita ta' xi elementi minn kull naħa.

Xenarju 1: Strateġija globali tal-UE dwar l-SDGs biex tiggwida l-azzjonijiet kollha tal-UE u tal-Istati Membri tagħha

Pass biex inwieġbu għall-isfidi li naffaċċjaw huwa li nħaddnu l-SDGs maqbula globalment fl-ogħla livell politiku tal-UE, bħala l-objettivi ta' politika strateġiċi ġenerali għall-UE u għall-Istati Membri tagħha. Approċċ bħal dan ikun konformi mar-rakkomandazzjonijiet tal-Pjattaforma ta' Diversi Partijiet Ikkonċernati ta' Livell Għoli dwar l-SDGs.

F'dan ix-xenarju, l-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti tal-2030 u l-SDGs se jkunu l-orjentazzjoni tagħna u għalhekk se jiddeterminaw il-qafas strateġiku għall-UE u għall-Istati Membri tagħha.

Se titfittex u effettivament tiġi kkoordinata azzjoni strateġika mill-UE u mill-Istati Membri, inklużi mill-awtoritajiet reġjonali u lokali. Se jiġi stimulat approċċ konġunt fil-livelli kollha ta' gvern, b'kooperazzjoni mill-qrib mal-partijiet interessati kollha. Dan se jinkludi element qawwi fir-relazzjonijiet tal-UE ma' pajjiżi terzi biex tiżdied l-azzjoni internazzjonali tal-istabbiltà.

Dan jimplika wkoll l-istabbiliment ta' "Proċess Ewropew għall-koordinazzjoni politika tal-SDG, biex tiġi vvalutata u sorveljata b'mod regolari l-implimentazzjoni u tiġi riflessa n-natura trasversali u l-interkonnettività bejn l-SDGs, inkluż fit-tmexxija interna tal-Kummissjoni Ewropea.

Dan x'jista' jfisser fil-prattika?

- ✓ Il-miri ta' implimentazzjoni tal-SDGs speċifiċi huma definiti fil-livell tal-UE u hija implimentata Strateġija SDG tal-UE mill-Kummissjoni, mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill;
- ✓ Strateġiji ta' SDG nazzjonali komprensivi huma żviluppati fil-livell nazzjonali;
- ✓ Il-Kummissjoni qed tipproponi riżultati konkreti u bi skadenza għall-2030, bl-approvazzjoni tal-Parlament Ewropew;
- ✓ Il-prinċipju ta' "sostenibbiltà l-ewwel" huwa integrat fl-Aġendi għal Regolamentazzjoni Aħjar tal-UE u tal-Istati Membri tagħha;
- ✓ Mekkaniżmu ta' rappurtar u monitoraġġ tal-progress tal-SDG fil-livell tal-UE u ta-Istati Membri huwa stabbilit u koordinat, pereżempju fil-kuntest tas-Semestru Ewropew;
- ✓ Ir-rwol tal-Pjattaforma ta' Diversi Partijiet Ikkonċernati dwar l-SDGs huwa msaħħaħ bi rwol speċifiku fil-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-SDGs;
- ✓ L-UE ssaħħaħ ulterjorment l-azzjoni esterna tagħha dwar is-sostenibbiltà u tmexxi l-azzjonijiet politiċi esterni kollha lejn l-implimentazzjoni tal-SDGs.

Elementi Pożittivi u Negattivi

- \+ Il-ħolqien ta' viżjoni komuni b'saħħitha għall-futur sostenibbli tal-Ewropa madwar l-UE;
- \+ It-tisħiħ tas-sjieda politika u taż-żieda fil-koordinazzjoni fuq il-livelli kollha ta' tmexxija fi ħdan l-UE u , minħabba n-natura transfruntiera tal-isfidi identifikati tal-UE, ċans akbar li tinkiseb l-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030 u tkabbir Ekoloġiku u Sostenibbli għall-UE;
- \+ L-għoti ta' sinjal b'saħħtu fil-livell internazzjonali li l-UE hija impenjata bis-sħiħ lejn l-obbligi internazzjonali tagħha u lejn l-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030 u l-SDGs, kemm internament kif ukoll esternament;
- \+ Komunikazzjoni ċara u trasparenti u l-impenn mal-partijiet ikkonċernati.
- – Ir-riskju li l-approċċ ma jkunx imfassal biżżejjed għall-ispeċifiċitajiet u l-isfidi tal-Istati Membri individwali minħabba li l-qafas strateġiku ma setax iqis id-differenzi kollha;
- – Minħabba l-kumplessità tal-ftehim fuq riżultati madwar l-UE kollha fl-oqsma kollha differenti tal-SDGs, ir-riskju li jinħela l-ħin fuq l-iżvilupp tal-istrateġiji minflok li jsir progress li jagħmel differenza f'oqsma ta' politika konkreti fil-livelli kollha.

Xenarju 2: Integrazzjoni kontinwa tal-SDGs fil-politiki rilevanti kollha tal-UE mill-Kummissjoni, iżda li ma tinfurzax l-azzjoni tal-Istati Membri

Skont dan ix-xenarju, l-SDGs se jkomplu jispiraw it-teħid ta' deċiżjonijiet tagħna fir-rigward tat-tfassil tal-politika tal-UE u jiggwidaw l-iżvilupp tal-istrateġija ta' tkabbir wara l-2020, filwaqt li ma jorbtux lill-Istati Membri tal-UE biex jiksbu b'mod kollettiv l-impenji tal-SDG fl-UE.

Fil-Kummissjoni Ewropea dan jista' jfisser li membru tal-Kulleġġ jingħata responsabilità usa' għas-"sostenibbiltà". Dan il-Kummissarju jista' jkompli jaħdem flimkien ma' Kummissarji oħra f'tim ta' proġetti ddedikat li jinvolvi lill-Kummissarji kollha. Biex tiġi żgurata l-koerenza politika, trid tinstab kooperazzjoni mill-qrib ma' timijiet oħra ta' proġetti tal-Kummissarji.

Permezz tal-Aġenda għal Regolamentazzjoni Aħjar tagħha, il-Kummissjoni se tkompli tfittex proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet ibbażat fuq l-evidenza. Flimkien mal-integrazzjoni ta' SDGs aktar b'saħħithom tas-Semestru Ewropew f'konformità mal-istrateġija ta' tkabbir wara l-2020, il-koerenza politika tal-UE hija msaħħa u żgurat li l-UE tersaq aktar qrib tal-SGDs.

Madankollu, dan l-approċċ jaf iħalli aktar libertà lill-Istati Membri, u lill-awtoritajiet reġjonali u lokali dwar jekk u kif jaġġustaw xogħolhom biex jagħtu riżultati b'mod kostanti dwar l-SDGs.

Dan, x'jista' jfisser fil-prattika?

- ✓ L-użu tal-SDGs biex imexxu l-iżvilupp tal-istrateġija ta' tkabbir wara l-2020, b'enfasi fuq oqsma bl-aktar valur miżjud tal-UE, bħall-ekonomija ċirkolari; ir-riċerka u l-innovazzjoni; l-impjiegi u l-inklużjoni soċjali; il-klima u l-enerġija; is-sistemi tal-ikel, il-biedja u l-użu tal-art; u l-politika ta' koeżjoni;
- ✓ L-integrazzjoni tal-SDGs permezz tal-politiki u l-azzjonijiet tal-UE, permezz tal-Aġenda għal Regolamentazzjoni Aħjar, adattata biex toqgħod fil-kuntest speċifiku tal-UE

Dan, x'jista' jfisser fil-prattika?
b'kompetenzi kondiviżi mal-Istati Membri; ✓ L-użu tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) biex jingħata parti mill-finanzjament addizzjonali meħtieġ għat-twassil ta' riżultati dwar l-approċċ ta' integrazzjoni tas-sostenibbiltà; L-Istati Membri jimpenjaw ruħhom li jagħmlu l-istess; ✓ L-SDGs u l-miri rilevanti tal-UE huma inklużi fil-proċess tas-Semestru Ewropew fejn rilevanti għall-istrateġija ta' tkabbir wara l-2020; ✓ Jekk u ladarba l-Ftehimiet ta' Kummerċ Ħieles jiġu modernizzati u jiġu negozjati ftehimiet ta' kummerċ futuri, il-kapitoli tal-kummerċ u s-sostenibbiltà huma msaħħa fejn hemm bżonn u effettivament infurzati; ✓ L-UE timmonitorja l-implimentazzjoni tal-SDG permezz tal-analiżi tal-progress tal-SDG tal-Eurostat, li se tkompli tiġi żviluppata. L-Istati Membri jħejju rapporti ta' monitoraġġ nazzjonali annwali; ✓ L-Istati Membri jżommu r-responsabbiltajiet ewlenin għar-rappurtar fuq l-implimentazzjoni tal-SDG b'rappurtar komplimentari tal-UE mill-Kummissjoni Ewropea dwar il-progress tal-SDG fil-livell internazzjonali lill-Forum Politiku ta' Livell Għoli tan-NU dwar l-Iżvilupp Sostenibbli.
Elementi Pożittivi u Negattivi
+ Minħabba li l-maġġoranza tal-oqsma kritiċi biex l-UE tikseb l-SDGs huma ċari ħafna, l-UE tista' tiffoka fuq li twaqqaf prijoritajiet strateġiċi u li twassal riżultati konkreti fl-oqsma bl-aktar valur miżjud tal-UE; + It-teħid tad-deċiżjonijiet fil-livell tal-UE huwa aktar mgħaġġel u n-negozjati dwar il-prijoritajiet strateġiċi huma aktar kunsenswali; + L-UE tkompli tkun mexxejja globali għall-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030 u l-SDGs. – Se jkun aktar diffiċli biex tiġi żgurata l-koerenza politika għall-iżvilupp sostenibbli bejn il-politiki tal-UE u bejn l-UE u l-politiku nazzjonali; – Ir-riskju li l-issodisfar tal-impenji ta' sostenibbiltà mill-UE u mill-Istati Membri tagħna b'mod globali ma jistax jinkiseb u li l-azzjoni tal-Istati Membri ma tistax tiġi infurzata; – L-azzjonijiet tal-Istati Membri individwali f'xi oqsma ewlenin, minflok azzjoni aktar b'saħħitha ikkoordinata fuq il-livell tal-UE, jistgħu jaffettwaw lis-suq uniku u lill-kompetittività globali; – Ir-riskju li jista' jkun hemm qasma bejn l-impenn politiku tal-UE u l-SDGs u r-riżultat aktar effikaċi tagħha.

Xenarju 3: Tqegħid ta' enfasi akbar fuq l-azzjoni esterna filwaqt li tiġi kkonsolidata l-ambizzjoni attwali ta' sostenibbiltà fil-livell tal-UE

L-azzjoni esterna se tingħata prijorità fil-kuntest tal-SDGs. Minħabba li l-UE diġà tinsab fuq quddiem nett f'ħafna aspetti marbuta mal-SDGs, tista' titpoġġa aktar enfasi biex il-bqija tad-dinja tingħata ċ-ċans tlaħħaq, filwaqt li jinstab titjib fuq il-livell tal-UE.

L-ekonomija tas-suq soċjali tagħna saret trademark tal-UE u ppermettiet lill-ekonomiji tal-Istati Membri tal-UE jiġġeneraw il-ġid u l-prosperità msejsa fuq bażi wiesgħa grazzi għal sistemi ta' assistenza soċjali b'saħħithom. L-UE diġà għandha ftit mill-ogħla standards ambjentali fid-dinja, u n-negozji tagħna

huma fuq quddiem meta mqabbla mal-kompetituri globali. L-UE tidher ukoll bħala fortizza tal-libertà u d-demokrazija, b'istituzzjonijiet stabbli bbażati fuq l-istat tad-dritt u soċjetà ċivili vibranti. L-UE għalhekk tista' tiddeċiedi li tippromwovi b'mod aktar b'saħħtu l-istandards ambjentali, soċjali u ta' tmexxija tagħha permezz ta' negozjati multilaterali u ftehimiet kummerċjali.

L-UE tista' wkoll tkompli tintensifika l-kollaborazzjoni tagħha ma' organizzazzjonijiet u fora internazzjonali ewlenin, bħan-Nazzjonijiet Uniti, inkluż l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol, l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ u l-G20 kif ukoll il-korpi superviżorji tal-ftehimiet ambjentali multilaterali, biex timxi 'l quddiem l-aġenda ta' politika esterna tal-UE bbażata fuq il-valuri.

Il-pożizzjoni tal-UE b'appoġġ għall-multilateraliżmu - bin-Nazzjonijiet Uniti fil-qalba tagħha - u relazzjonijiet internazzjonali trasparenti u affidabbli tkompli tingħata prijorità.

Dan, x'jista' jfisser fil-prattika?

- ✓ L-integrazzjoni tal-SDGs fil-politiki esterni tal-UE tkompli, filwaqt li tirrikonoxxi bżonnijiet u interessi differenti tas-sħab, filwaqt li l-aġġustamenti interni huma aktar limitati;
- ✓ L-UE tipprovdi rappurtar u monitoraġġ regolari dettaljat tal-progress tal-SDG dwar l-azzjoni esterna tal-UE fil-livell internazzjonali fin-Nazzjonijiet Uniti;
- ✓ Jekk u ladarba l-Ftehimiet ta' Kummerċ Ħieles jiġu modernizzati u jiġu negozjati ftehimiet ta' kummerċ futuri, il-kapitoli tal-kummerċ u s-sostenibbiltà huma msaħħa fejn hemm bżonn u effettivament infurzati;
- ✓ L-implimentazzjoni tal-Istrateġija Globali għall-Politika Barranija ta' Sigurtà tal-UE u tal-Kunsens Ewropew dwar l-Iżvilupp il-ġdid, hija msaħħa;
- ✓ Il-politiki Ewropej imsaħħa tad-difiza, tal-ispazju, tas-sigurtà u tal-migrazzjoni huma promossi bħala politiki permettenti għall-aġenda tal-politika esterna infurzata għall-iżvilupp sostenibbli;
- ✓ Forom ġodda ta' finanzjar u żvilupp sostenibbli bħall-Pjan ta' Investiment Estern huma msaħħa.

Elementi Pożittivi u Negattivi

+ L-UE tikkonċentra r-riżorsi tagħha fuq dawk il-pajjiżi jew reġjuni l-aktar fil-bżonn, filwaqt li tfittex aġġustamenti għall-politiki tal-UE permezz tal-integrazzjoni tal-SDG, mingħajr qafas strateġiku dedikat;
+ L-azzjoni esterna tal-UE hija konsistenti mal-objettivi tagħha biex tippromwovi s-sostenibbiltà, id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt u l-libertajiet fundamentali fid-dinja.

– Ir-riskju li dan l-approċċ inaqqas il-kredibbiltà u t-tmexxija politika tal-UE fuq l-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030 u l-SDGs lokali u globali, fi żmien meta l-multilateraliżmu jinsab taħt pressjoni. Wieħed mill-elementi ewlenin tal-Aġenda tan-Nazzjonijiet Uniti għall-2030, li l-UE ppromwoviet b'mod attiv, huwa l-fatt li hija universali;
– L-UE ma ħatfitx l-opportunità biex tiżviluppa viżjoni pożittiva għall-futur tal-Ewropa,

iffukata fuq is-sostenibbiltà; – L-UE ma tużax il-vantaġġ li hija innovatriċi biex tistabbilixxi l-istandards ta' sostenibbiltà tal-UE biex id-dinja tkun tista' ssegwi, u tirriskja li l-benefiċċji ta' tkabbir sostenibbli jitgawdew minn oħrajn fis-suq globali; – Il-konsolidazzjoni tal-approċċ politiku tal-SDG preżenti tal-UE, għandha ċ-ċans li ma tissodisfax l-aspettattivi u l-ambizzjonijiet dejjem jevolvu taċ-ċittadini.